LIETUVOS NOTARŲ RŪMAI

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ SUSIRINKIMAS

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS IR LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2018 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVŲ IR KRYPČIŲ PATVIRTINIMO

2018 m. balandžio 7 d. Nr. 2

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos notarų rūmų statuto 13 straipsnio 2, 9 punktais ir 40 straipsniu Lietuvos notarų rūmų susirinkimas n u t a r i a:

Patvirtinti Lietuvos notarų rūmų 2017 metų veiklos ataskaitą, Lietuvos notarų rūmų 2018 metų veiklos perspektyvas ir kryptis (pridedama) ir pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

Susirinkimo pirmininkas

Lietuvos notarų rūmų prezidentas
Marius Stračkaitis

Turinys

1. Bendra informacija ... 2
1.1. Gyventojai notarais pasitiki. ... 2
1.2. Lietuvos notarai paminėjo notariato reformos 25-metį. ... 3
1.3. Notarų rūmų apdovanojimai notariato reformos 25-mečio proga. ... 3
1.4. 2017-ieji notaro ir poeto Prano Lemberto atminimo metai. ... 4
1.5. Konkurencijos Tarybos pradėtas tyrimas - akibrokštas notariatui. ... 4
1.6. Notarai ir notarų biurai. ... 4
1.7. 2017 m. baigė notaro įgaliojimus. ... 6
1.8. Notaro veiklą pradėjo nauji notarai. ... 6
1.9. Notarinių veiksmų skaičiaus statistika. ... 7
1.10. Notarų rūmų nario mokesčio statistika. ... 8
1.11. Notarų rūmuose gauti ir išsiųsti raštai. ... 9
1.12. Atsakymai notarams į klausimus. ... 9
1.13. Notarų rūmuose vedami registrai. ... 10
1.14. Gyventojų pajamų mokesčio 2 procentų parama. ... 11
2. Notariato savivaldos įgyvendinimas ... 12
2.1. Notarų rūmų susirinkimai. ... 12
2.2. Notarų susirinkimai apygardose. ... 14
2.3. Notarų rūmų prezidiumas. ... 14
2.4. Notarų rūmų revizijos komisija. ... 15
2.5. Notarų rūmų prezidiumo komisijos. ... 15
2.6. Apsilankymai notarų biuruose. ... 16
3. Notarų garbės teismo veikla ... 17
4. Notarų atestacija ... 19
4.1. Notarų atestacijos komisija. ... 19
4.2. Notarų atestacijos komisijos posėdžiai. ... 19
4.3. Notarų atestavimo reguliavimo perspektyvos. ... 21
5. Atstovavimas notarų interesams ... 21
5.1. Dalyvavimas komisijose, komitetuose ir darbo grupėse. ... 21
5.2. Atstovavimas Teisingumo ministerijoje. ... 22
5.3. Atstovavimas ir bendradarbiavimas su institucijomis. ... 22
5.4. Notarinės praktikos vienodinimas. ... 23
5.5. Teisės aktų pakeitimai 2017 m. ... 24
6. Kvalifikacijos tobulinimas ... 24
7. Notarų profesinės civilinės atsakomybės draudimas ... 26
8. Notarų kompleksinis netektų pajamų draudimas ... 26
8.1. Bendradarbiavimas su akademine bendruomene. ... 27
9. eNotaras informacinės sistemos kūrimas ... 28
10. Viešieji ryšiai ... 29
11. Leidyba ... 29
12. Notarų archyvinių dokumentų tvarkymas ir saugojimas ... 30
13. Tarptautinis bendradarbiavimas ... 33
13.1. Atstovavimas tarptautinėse organizacijose. ... 34
13.2. Tarptautinė konferencija „Lietuvos notariato reformai 25-eri“. ... 34
13.3. Dvišalis bendradarbiavimas. ... 35
13.4. Trišalis bendradarbiavimas. ... 35
13.5. Veikla Tarptautinėje notariato sąjungoje ... 36
13.6. Veikla Europos Sąjungos notariatų taryboje ... 37
13.7. 4-asis Europos notarų kongresas ... 38
LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2018 M. VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS ... 40

PATVIRTINTA
Lietuvos notarų rūmų susirinkimo
2018 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 2

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA
IR
LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2018 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS

1. Bendra informacija

2017 metais Lietuvos notarų rūmai (toliau - Notarų rūmai) vykdydami Lietuvos notariatui pavestas funkcijas įgyvendino Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 9 str., Notarų rūmų statuto 7 str. ir kituose notariato veiklą reguliuojančiuose teisės aktuose numatytus uždavinius, vadovavosi Notarų rūmų 2017 metų veiklos perspektyvomis ir kryptimis, siekė, kad būtų laikomasi pagrindinių lotyniškojo notariato vertybių ir principų.

1.1. Gyventojai notarais pasitiki.

Notarų pastangas teikti gyventojams kvalifikuotas teisines paslaugas ir užtikrinti teisingumo prevenciją civilinės teisės srityje Lietuvos gyventojai vertina teigiamai. Notariato reformos Lietuvoje 25-metį paminėję notarai pelno didžiausią gyventojų pasitikėjimą tarp teisinių profesijų ir institucijų. Tai rodo reprezentatyvi sociologinė apklausa, kurią Notarų rūmų užsakymu atliko UAB „Vilmorus".

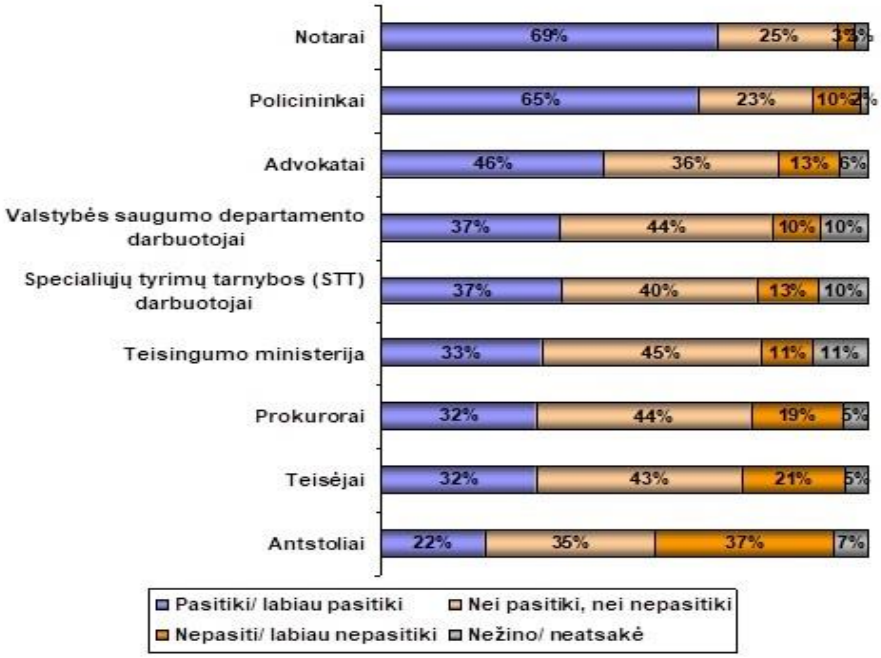

1 pav. Teisinių profesijų vertinimas 2017 metais.

Tendencija, kad žmonės labiausiai pasitiki notarais, gyvuoja jau 12 metų, nuo 2005-ųjų, kai buvo atliktas pirmasis toks sociologinis tyrimas. Respondentams buvo pateiktas aštuonių teisinių institucijų sąrašas. Notarais pasitiki 69 proc., o nepasitiki 3 proc. gyventojų. Notarais pasitikima visose socialinėse demografinėse grupėse. Palyginti su 2016 metais, pasitikėjimas notarais išaugo 6 proc. Kiek mažiau yra pasitikinčių policininkais, jais pasitiki 65 proc. gyventojų. Advokatais pasitiki 46 proc. gyventojų. Notarų rūmų užsakymu Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras

„Vilmorus" 2017 m. spalio 6 – 15 dienomis apklausė 1000-tį Lietuvos gyventojų, kurių amžius 18 metų ir vyresni. Tyrimas vyko 21 mieste ir 26 kaimuose.

2 pav. Notariato reformos 25-mečio logotipas.

1.2. Lietuvos notarai paminėjo notariato reformos 25-metį.

2017 metais notarai paminėjo Lietuvos notariato reformos 25-erių metų sukaktį. 1992 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nuostatų įgyvendinimo procesas padėjo įvykdyti valstybinio notariato reformą ir įtvirtinti laisvo, modernaus lotynų notariato sistemos modelį, efektyviausiai padedantį išvengti interesų konfliktų ir užtikrinti notaro nešališkumą bei nepriklausomumą.

1.3. Notarų rūmų apdovanojimai notariato reformos 25-mečio proga.

Lietuvos notariato reformos 25-erių metinių proga, už lotynų notariato modelio įgyvendinimą, aktyvų dalyvavimą rengiant, priimant Notariato įstatymą ir jį įgyvendinant, Lietuvos notariato vaidmens stiprinimą valstybės teisinėje sistemoje ir užsienyje, 2017 m. gruodžio 2 d. Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmuose vykusiame Notarų rūmų susirinkime-tarptautinėje konferencijoje, prof. dr. Vytautas Pakalniškis, teisingumo ministru dirbęs 1991-1992 metais ir 1996-1999 metais, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto signataras, prof. dr. Jonas Prapiestis, teisingumo ministru dirbęs 1992-1996 metais ir akademikas, prof. habil dr. Vytautas Nekrošius buvo apdovanoti Notarų rūmų įsteigtais apdovanojimais - Juozo Vilkutaičio-Keturakio medaliais.

3 pav. Notarų rūmų apdovanojimų įteikimo ceremonijos fragmentai.

Notariato reformos 25-mečiui buvo skirti renginiai kituose ataskaitos skyriuose.

1.4. 2017-ieji notaro ir poeto Prano Lemberto atminimo metai.

Siekiant paminėti Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjo, notaro, dainininko ir poeto Prano Lemberto (1897-1967) 120-ąsias gimimo ir 50-ąsias mirties metines, Notarų rūmai 2017-tuosius metus paskelbė Prano Lemberto atminimo metais. Metinių proga, bendradarbiaujant su Lietuvių literatūros ir tautosakos institutu, nutarta inicijuoti eilėraščių ir dainų rinkinio išleidimą ir atidengti atminimo lentą. 2017 m. rugsėjo 30 d. Biržuose, prie Rotušės gatvės 19-ojo namo, kur praėjusio amžiaus 4-jame dešimtmetyje buvo įsikūrusi Prano Lemberto notarinė kontora, buvo atidengta atminimo lenta. Atidengiant atminimo lentą dalyvavo Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė, Biržų rajono savivaldybės meras Valdemaras Valkiūnas, Biržų bendruomenės nariai, Biržų krašto muziejaus "Sėla" atstovai, Lietuvai pagražinti draugijos pirmininkas Juozas Dingelis ir kt.

4 pav. Atminimo lentos atidengimas.

"Notaras, poetas, teatro žmogus, sportininkas, šaulys, jaunimo organizacijų globėjas, Biržų pilies atstatymo iniciatorius – tiek daug veiklos sričių vienam žmogui, tačiau kiekvienoje šių veiklų Pranas Lembertas paliko pėdsaką. Kai teisės istorikai nagrinėja notaro Prano Lemberto patvirtintus dokumentus, stebisi jų tikslumu, taisyklinga lietuvių kalba, teisiniu profesionalumu. Literatūros mokslininkai vertina jo eiles ir publicistiką. Sporte jis taip pat pirmūnas – pagarsėjęs lauko teniso propaguotojas. Biržų muziejuje saugoma taurė su ant jos išgraviruotu Prano Lemberto vardu" – taip, atidengiant atminimo lentą, buvo apibūdintas tarpukario visuomenės šviesuolis.

1.5. Konkurencijos Tarybos pradėtas tyrimas - akibrokštas notariatui.

2017 m. kovo 20 d. Konkurencijos taryba pradėjo tyrimą dėl Notarų rūmų ir prezidiumo narių veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymui ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsniui. Visus Konkurencijos tarybos tyrimo objektu esančius veiksmus Notarų rūmai atliko, vykdydami Notariato įstatymą ir Notarų rūmų statutą. Notarų rūmai ir prezidiumo nariai kaltinami tuo, jog elgėsi taip, kaip nurodo teisės aktai, ir už tai siūloma bausti.

1.6. Notarai ir notarų biurai.

2017 m. gruodžio 31 d. notaro profesinę veiklą vykdė 260 notarų, iš kurių 223 moterys ir 37 vyrai, kurie dirbo 224 - iuose notarų biuruose.

Statistika - 2017 m. (notarai ir notarų biurai)	
2017 m. gruodžio 31 d.	260 notarų
Moterų **Vyrų**	223 (86 proc.) 37 (14 proc.)

Notarai pagal amžių	
31-40 metų	38
41-50 metų	68
51-60 metų	100
Per 60 metų	54
Vidutinis notaro amžius	51,7 metų
Vyriausias amžiumi notaras	69 metai (1948 m. gimimo) – 5 notarai
Jauniausias amžiumi notaras	31 metų (1986 m. gimimo) – 1 notaras
Profesinio darbo stažas	
Nuo 31-43 metų	31
nuo 21 iki 30 metų	103
nuo 11 iki 20 metų	66
nuo 6 iki 10 metų	41
nuo 1 iki 5 metų	14
iki 1 metų	4
Notarų biurai (224)	Dirbančių notarų skaičius
194	1 (88 proc.)
25	2 (10 proc.)
4	3 (2 proc.)
1	4 (0 proc.)
Notaro buveinė Vilniaus mieste	*63*
Notaro buveinė Kauno mieste	*35*
Notaro buveinė Klaipėdos mieste	17
Notaro buveinė Šiaulių mieste	*10*
Notaro buveinė Panevėžio mieste	*11*

Metai	***Notarų biurai***	***Notarai***
2008	229	267
2009	225	262
2010	226	265
2011	226	265
2012	230	268
2013	229	266
2014	227	262
2015	227	262
2016	228	264
2017	224	260

1.7. 2017 m. baigė notaro įgaliojimus.

2017 metais notaro įgaliojimus baigė 8 notarai. 2017 m. spalio 15 d. notaro įgaliojimus, sulaukus 70 metų, baigė Kaišiadorių rajono savivaldybės 2-ojo notaro biuro notarė Vida Bietkienė, notare dirbusi nuo 1988 m. kovo 23 d.

Trims notarams įgaliojimai baigėsi jų pareiškimu, patiems nusprendus baigti notaro profesinę veiklą. 2017 m. gegužės 25 d. įgaliojimus baigė Druskininkų savivaldybės 1-ojo notaro biuro notaras Juozas Paliulis, notaru dirbęs nuo 1993 m. balandžio 5 d., 2017 m. gruodžio 30 d. įgaliojimus baigė Rokiškio rajono savivaldybės 2-ojo notaro biuro notarė Laima Sadauskienė, notare dirbusi nuo 1990 m. spalio 2 d. Notaro pareiškimu, notarei apsisprendus, 2017 m. liepos 15 d. notaro įgaliojimus baigė Vilniaus miesto savivaldybės 18-ojo notaro biuro notarė Gelminė Každailienė, notare dirbusi nuo 1990 m. rugpjūčio 11 d.

2017 metais notaro įgaliojimų neteko 4 ilgametę notarinio darbo patirtį turėję notarai.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministrei pritarus Notarų garbės teismo 2017 m. sausio 26 d. siūlymui, 2017 m. vasario 8 d. iš notaro pareigų atleista Kauno rajono savivaldybės 2-ojo notaro biuro notarė Renata Butkauskaitė (notare dirbo nuo 1991 m. rugsėjo 9 d.).

Atsižvelgiant į Notarų atestacijos komisijos 2017 m. gegužės 26 d. nutarimą, Lietuvos Respublikos teisingumo ministrė 2017 m. birželio 6 d. iš notaro pareigų atleido Kauno miesto savivaldybės 5-ojo notaro biuro notarę Rūtą Palšauskienę (notare dirbo nuo 2003 m. sausio 6 d.). Atsižvelgiant į Notarų atestacijos komisijos 2017 m. rugsėjo 15 d. nutarimą, 2017 m. rugsėjo 27 d. iš notaro pareigų atleido Vilniaus miesto savivaldybės 12-ojo notaro biuro notarę Dalytę Stankūnienę (notare dirbo nuo 1992 m. sausio 6 d.).

2017 m. spalio 2 d. iš notaro pareigų, atsižvelgiant į Molėtų rajono apylinkės teismo 2017 m. rugpjūčio 31 d. nuosprendį baudžiamojoje byloje, buvo atleista ilgametė Molėtų rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė, notare pradėjusi dirbti 1978 m. kovo 1 d., buvusi pirmosios (1993-1995) ir antrosios (1996-1998) kadencijų Notarų rūmų prezidiumo narė, aktyvi notarė, Faustina Vaitavičiūtė.

1.8. Notaro veiklą pradėjo nauji notarai.

2017 metais notarų profesinę veiklą pradėjo 4 notarai, laimėję viešą konkursą eiti notaro pareigas, iš jų 3 buvę kandidatais į notarus (asesoriais), 2009 m. gruodžio 15 d. laimėję viešą kandidatų į notarus (asesorių) konkursą.

2017 m. kovo 27 d. Šiaulių miesto 2-ojo notaro biuro notarė *Lina Varnienė.*

2017 m. liepos 26 d. Lazdijų rajono 3-iojo notaro biuro notarė *Gerda Zaleckaitė - Žeromskienė.*

2017 m. rugsėjo 19 d. Kauno miesto 8-ojo notaro biuro notaras *Romualdas Petraitis.*

2017 m. lapkričio 27 d. Druskininkų savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė *Eglė Bagdžiūnaitė.*

1.9. Notarinių veiksmų skaičiaus statistika.

2017 metais notarai atliko – **1.702.656** notarinių veiksmų. Vienas notaras vidutiniškai atliko **6.377** veiksmų (*duomenys pagal Notarų rūmams pateiktas notarinių veiksmų ir notaro pajamų bei išlaidų ataskaitas).*

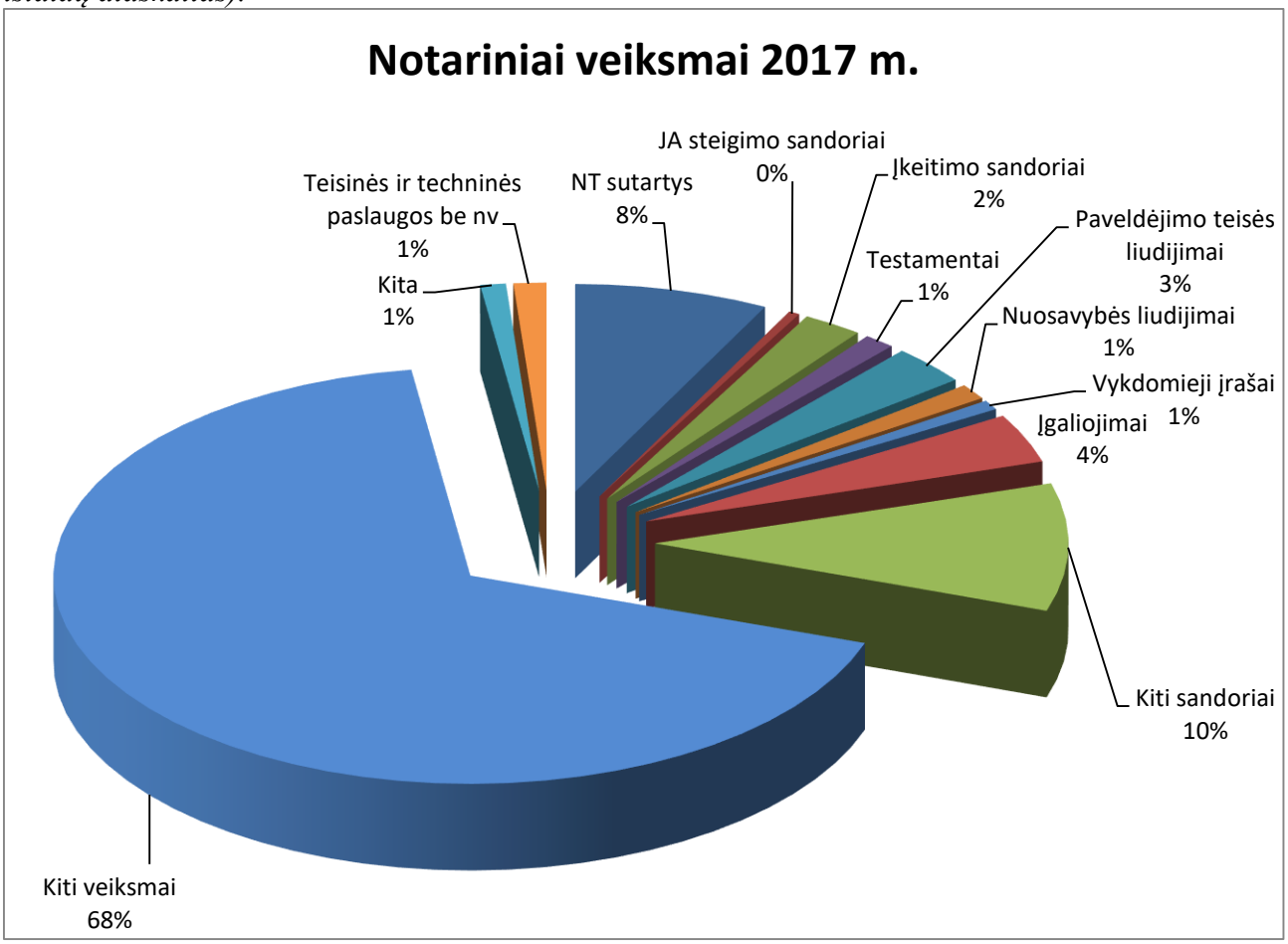

5 pav. Notarinių veiksmų skaičius 2017 m. procentais.

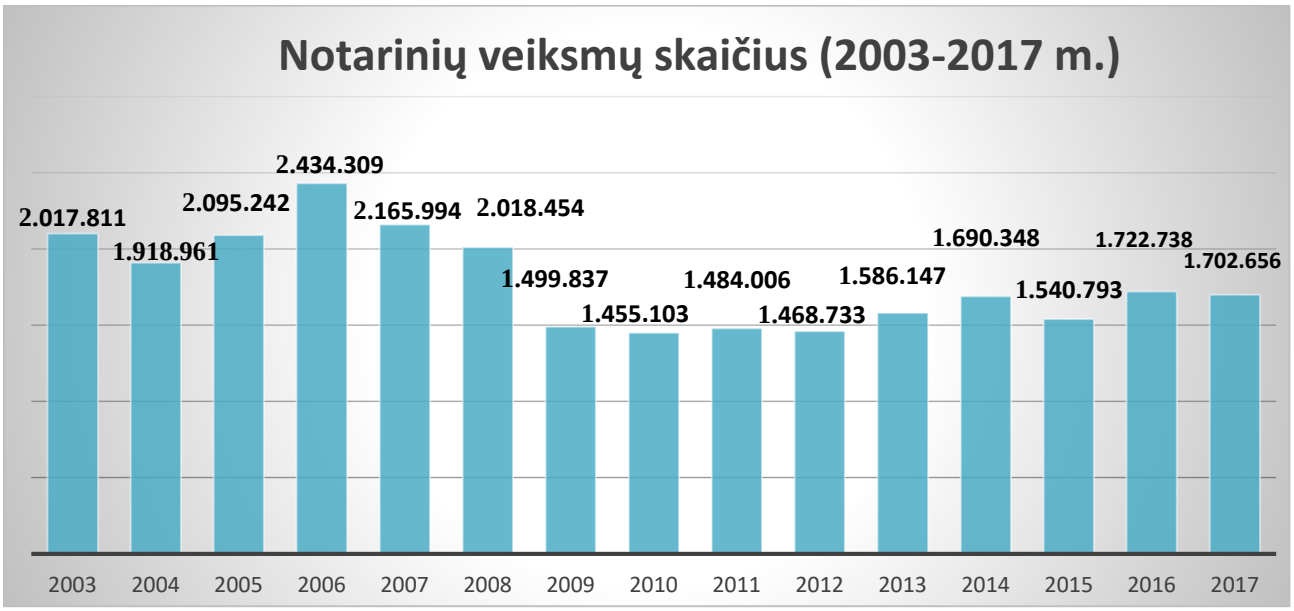

6 pav. Notarinių veiksmų skaičius 2003-2017 m.

1.10. Notarų rūmų nario mokesčio statistika.

Notarų rūmų statuto 10 str. 3 p. Notarų rūmų nariui nustatyta pareigą mokėti nario mokestį notarai vykdė pagal Notarų rūmų susirinkime nustatytą tvarką. 2017 m. nario mokestis sudarė 1.242.279 Eur.

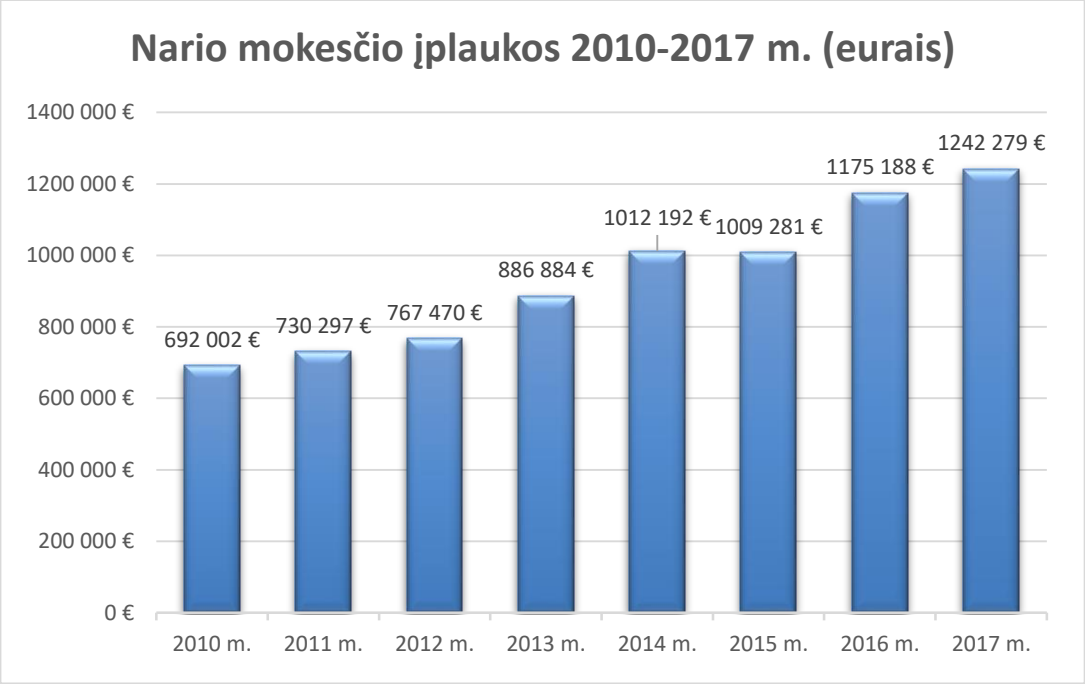

7 pav. Notarų rūmų nario mokesčio raida 2010-2017 m.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliekami Notarų rūmų nario mokesčio mokėjimo patikrinimai. Patikrinimų metu buvo nustatyta, kad 19 notarų vėlavo mokėti nario mokestį 4 ir daugiau kartų per metus, iš jų 7 notarai vėlavo nario mokestį mokėti 7 ir daugiau kartų per metus.

Metai	Vėlavimas mokėti nario mokestį	Mokėjimo pavedimuose nenurodytos pajamos	Nepriemokos eurais
2010	15 %	15 %	591
2011	15 %	15 %	1 940
2012	13 %	10 %	2 442
2013	10 %	2 %	932
2014	10 %	2 %	2 194
2015	9 %	2 %	895
2016	5 %	2 %	835
2017	7 %	1 %	324

8 pav. Nario mokesčio mokėjimo 2010-2017 m. apžvalga.

Tikrinant nario mokesčio mokėjimų sumas ir metinių ataskaitų bendras sumas, nesutapus bendrai sumai, notarai tikslino tiek metines ataskaitas, tiek nario mokesčio sumas. Nustatytos nepriemokos arba permokos buvo suderintos su notarais. Buvo atvejų, kai notarai sumokėjo nario mokestį už tą patį mėnesį 2 kartus. Dėl vieno notaro, kuris nario mokestį vėlavo mokėti vienuolika kartų iš dvylikos, priimtas nutarimas svarstyti Notarų rūmų prezidiumo posėdyje. Dėl atliktų patikrinimų notarai buvo informuojami, svarstomi bei atkreipiamas jų dėmesys dėl tinkamo Notarų rūmų nario pareigų vykdymo.

1.11. Notarų rūmuose gauti ir išsiųsti raštai.

2017 m. Notarų rūmuose buvo gauti 963 institucijų, juridinių ir fizinių asmenų bei notarų raštai, prašymai ir skundai dėl notarinių veiksmų atlikimo, notaro etikos, galimai pažeistų asmenų teisių ir teisėtų interesų, informacijos suteikimo, duomenų pateikimo bei kitais klausimais. Dėl Notarų rūmuose gautų raštų buvo parengti ir pateikti 956 atsakymai.

1.12. Atsakymai notarams į klausimus.

2017 m. Notarų rūmų administracijoje į notarų pateiktus klausimus raštu parengta atsakymų/konsultacijų 345 konsultacijos. Daugiausia atsakymų/konsultacijų - paveldėjimo bei testamentų sudarymo klausimais - 104 konsultacijos, žemės klausimais - 47, klausimais, susijusiais su juridinių asmenų veikla - 36, šeimos teisės klausimais - 28 konsultacijos.

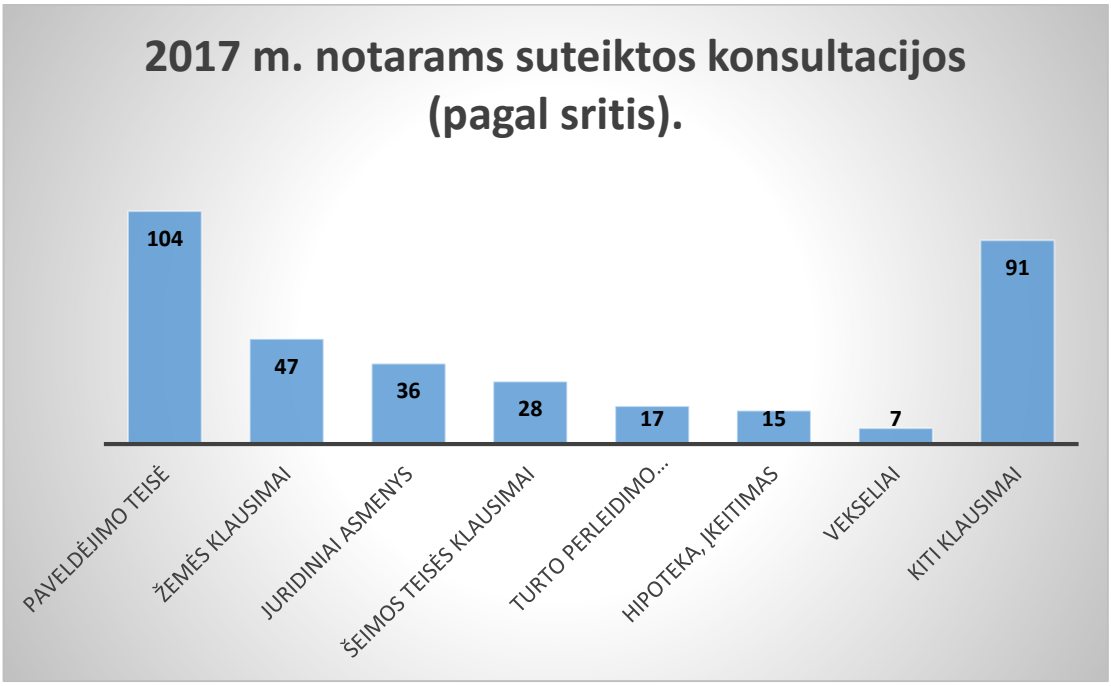

9 pav. 2017 m. notarams suteiktos konsultacijos pagal sritis.

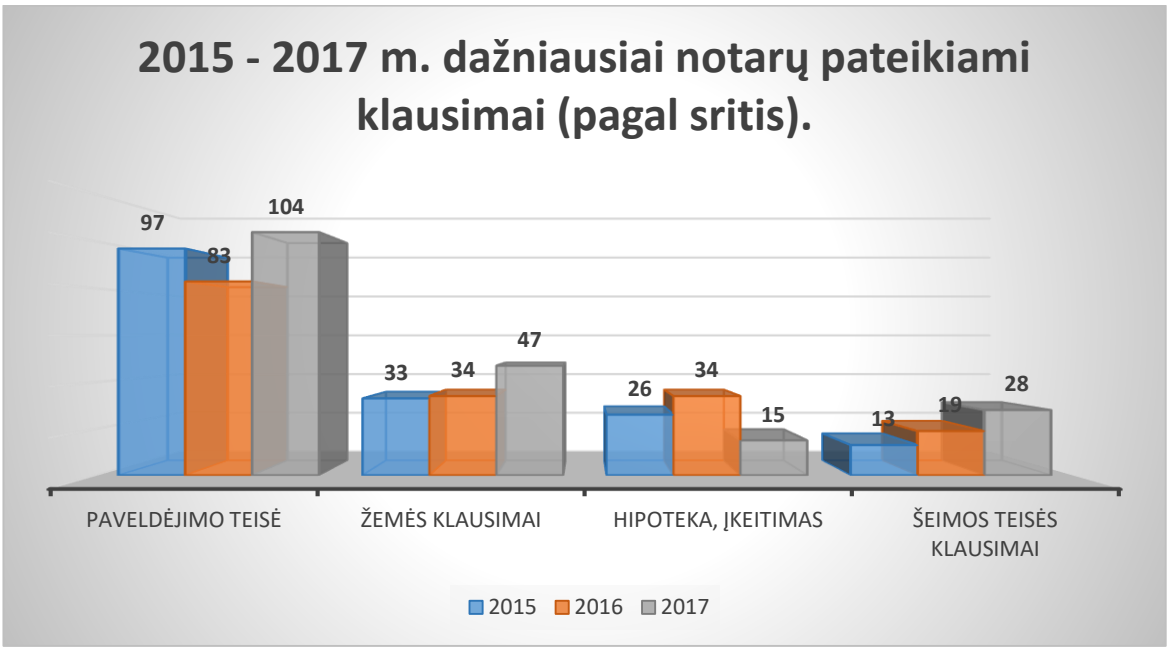

10 pav. 2015-2017 m. notarų pateikti klausimai pagal sritis.

Raštu pateikti notarų klausimai su Notarų rūmų atsakymais publikuoti žurnale „Notariatas“ Nr. 24/2017.

1.13. Notarų rūmuose vedami registrai.

Vadovaujantis teisės aktais Notarų rūmuose yra vedami registrai/sąrašai: Panaikintų įgaliojimų sąrašas, Užprotestuotų vekselių registras, Pavaduojančių notarų skyrimo registras ir Paveldėjimo bylų perdavimo vesti kitam notarui registras.

Registrai/sąrašai - 2017 m.	
Panaikintų įgaliojimų sąrašas. Vedamas Notarų rūmų interneto svetainėje pagal 2008 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 5 (pakeistą 2014 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 10) patvirtintą Panaikintų įgaliojimų sąrašo vedimo tvarką. Notarai duomenis teikia nuo 2014 m. sausio 1 d.	Pateikti 29 notarų pranešimai dėl iki 2010 m. gruodžio 31 d. notarine tvarka patvirtintų įgaliojimų panaikinimo.
Užprotestuotų vekselių registras. Vedamas Notarų rūmų interneto svetainėje „Info/Registras“ vadovaujantis Lietuvos Respublikos įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo 83 straipsnio reikalavimais. Notarai informaciją apie užprotestuotus dėl neapmokėjimo vekselius (vekselį užprotestavęs notaras, vekselio mokėtojo pavadinimas ar vardas, pavardė, mokėtojo adresas, vekselio suma) skelbia nuo 2014 m. sausio 1 d.	Notarų pranešimų nebuvo pateikta.
Pavaduojančių notarų skyrimo registras. Vedamas Notarų rūmų interneto svetainėje „Notarų pavadavimas“ vadovaujantis Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 22 straipsniu („atvejais, kai notaras dėl ligos, atostogų ar kitų priežasčių negali eiti notaro pareigų, skiriamas notaro atstovas arba pavaduojantis notaras. Pavaduojantį notarą skiria Notarų rūmai pagal notaro, negalinčio eiti notaro pareigų, ir notaro, kuris sutinka jį pavaduoti, prašymus) ir Notarų rūmų prezidiumo 2015 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 27 patvirtinta Pavaduojančių notarų skyrimo tvarka.	Buvo gauta ir užregistruota 369 notarų prašymai skirti pavaduojantį notarą bei tiek pat sutikimų pavaduoti pareigų negalintį eiti notarą. Atsižvelgiant į notarų prašymus ir sutikimus, buvo priimti sprendimai skirti pavaduojančius notarus.
Duomenys pažymos *Apostille* išdavimui. Vedamas Notarų rūmų interneto vidinėje svetainėje.	Notarų rūmai, siekdami užtikrinti, kad šios notarų funkcijos vykdymas būtų sklandus, sistemina, kaupia ir atnaujina duomenis,

Nuo 2016 m. sausio 1 d. notaras Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka tvirtina dokumentus pažyma (Apostille). Iki tol užsienio valstybėms skirtus Lietuvoje išduotus dokumentus pažyma Apostille tvirtindavo Konsulinis departamentas prie Užsienio reikalų ministerijos. Tai supaprastino ir palengvino dokumentų legalizavimo procedūrą, asmenims nebereikia vykti į Užsienio reikalų ministerija, o pakanka kreiptis į bet kurį notarą.	reikalingų pažymos Apostille išdavimui, duomenų bazę, supažindina notarus su aktualiais jų išdavimo klausimais ir naujovėmis.
Paveldėjimo bylų perdavimo vesti kitam notarui registras. Notarų rūmuose vedamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1R-481 (2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-390 redakcija) patvirtintos Notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų poreikių vertinimo metodikos 15 p. ir Notarų rūmų prezidiumo 2007 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 4.2.1. (pakeitimai 2009 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 9, 2007 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 3 ir 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 9) patvirtinta Paveldėjimo bylų perdavimo vesti kitam notarui tvarka.	Gauti ir išnagrinėti 1240 suinteresuotų asmenų prašymai dėl paveldėjimo bylų vedimo pas kitą notarą. Priimta sprendimų ir pavesta vesti kitam notarui - 1200 sprendimų. Atsisakyta pavesti/perduoti paveldėjimo bylą vesti kitam notarui – 23 sprendimai. Perduota užvestų paveldėjimo bylų - 17 sprendimų.

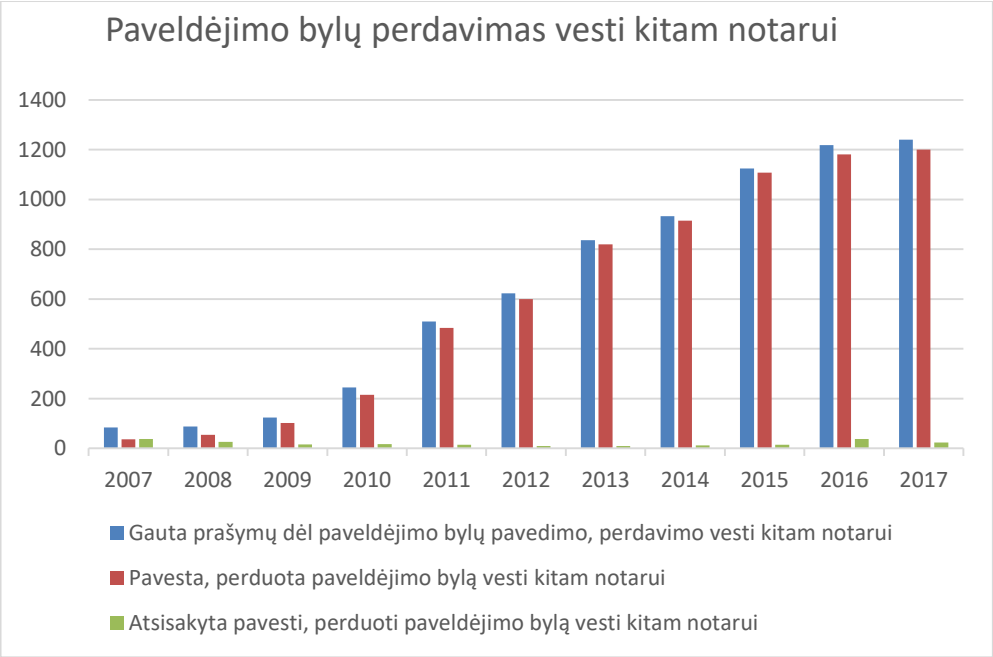

11. pav. Paveldėjimo bylų perdavimas 2007-2017 m.

1.14. Gyventojų pajamų mokesčio 2 procentų parama.

Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 34 str. 3 d. Notarų rūmai 2017 metais parama iki 2 procentų pajamų mokesčio buvo paremti 8 304 Eur.

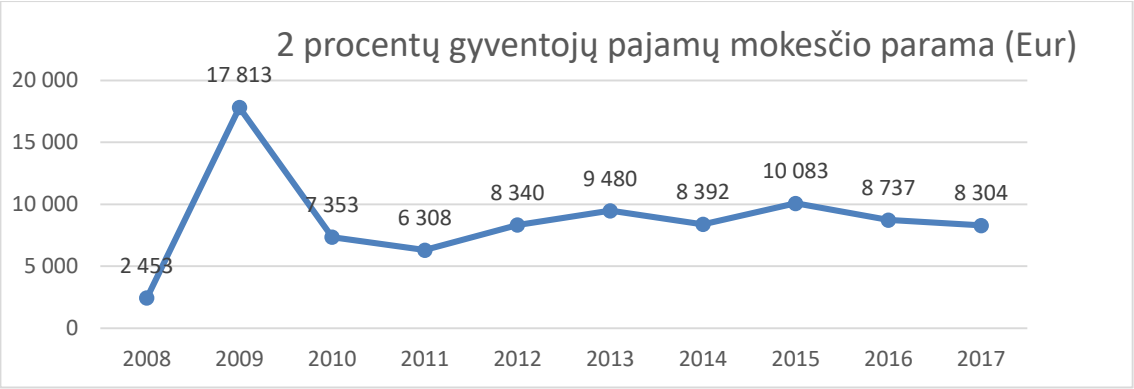

12 pav. 2 procentų GPM parama 2008 - 2017 m.

2. Notariato savivaldos įgyvendinimas

Įgyvendinant notarų savivaldą, Notarų rūmai vykdė veiklą, grindžiamą savivaldos, viešumo, teisėtumo principais ir savo teises bei pareigas įgyvendino per savo savivaldos organus: Notarų rūmų susirinkimus, apygardų susirinkimus, Notarų rūmų prezidiumą, Notarų rūmų prezidentą, Notarų garbės teismą, Notarų atestacijos komisiją, Notarų rūmų revizijos komisiją bei kitas Notarų rūmų prezidiumo sudarytas komisijas.

2.1. Notarų rūmų susirinkimai.

Notarų rūmų prezidiumas, vadovaudamasis Notarų rūmų statuto 14 str. sušaukė du Notarų rūmų susirinkimus: 2017 m. balandžio 1 d. ir 2017 m. gruodžio 2 d.

2017 m. balandžio 1 d. Vilniuje įvyko Notarų rūmų ataskaitinis - rinkiminis susirinkimas, kuriame buvo pateikta Notarų rūmų 2016 m. veiklos ataskaita, Lietuvos notariato 2017 metų veiklos perspektyvos ir kryptys, Notarų rūmų revizijos komisijos Notarų rūmų 2016 metų finansinės veiklos ir Notarų rūmų susirinkimų nutarimų vykdymo patikrinimo aktas ir Notarų rūmų 2017 metų apyskaitos, pajamų ir išlaidų sąmata. Susirinkime notarai išklausė Notarų garbės teismo ir Notarų atestacijos komisijos 2016 metų veiklos apžvalgas. Susirinkime trejų metų kadencijai buvo išrinktas Notarų rūmų prezidentas ir viceprezidentas, patvirtinti apygardų notarų susirinkimuose išrinkti Notarų rūmų prezidiumo nariai, išrinkti du Notarų garbės teismo nariai ir patvirtinta Notarų rūmų revizijos komisija.

13 pav. Susirinkimo 2017 m. balandžio 1 d. fragmentai.

2017 m. gruodžio 2 d. įvyko Notarų rūmų susirinkimas - tarptautinė konferencija “Lietuvos notariato reformai 25-eri”, skirtas Lietuvos notariato 25-osioms metinėms paminėti, kuriame dalyvavo įvairių institucijų, Tarptautinės notariato sąjungos ir Europos Sąjungos notariatų tarybos, užsienio šalių notariatų vadovai, atstovai. Susirinkime-konferencijoje pranešimus skaitė Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis, užsienio svečiai -Tarptautinės notariato sąjungos prezidentas Jose Marqueno de Llano, Europos Sąjungos notariatų tarybos prezidentas Jose Manuel Garcia Collantes, Europos Sąjungos notariatų tarybos 2018 metų prezidentas Dr. Marius Kohler, Vokietijos Federalinių notarų rūmų viceprezidentas Justizrat Richard Bock. Lietuvos notariatui ypač aktualiais klausimais (konkurencijos teisės, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos ir kt.) pranešimus skaitė buvęs Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjas, advokatas prof. habil. dr. Vilenas Vadapalas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto prodekanas prof. habil. dr.Gintaras Švedas, akademikas, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedros vedėjas prof. habil. dr. Vytautas Nekrošius ir kiti.

14 pav. Susirinkimo – konferencijos Vilniuje fragmentai.

Tradiciškai šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga Lietuvos nacionaliniame dramos teatre Notarų rūmų nariams ir svečiams buvo surengtas smuikininko Vilhelmo Čepinskio, dainininkės Viktorijos Miškūnaitės ir Lietuvos kamerinio orkestro koncertas „Orkestras ir šokiai".

15 pav. Koncerto Nacionaliniame dramos teatre fragmentai.

2.2. Notarų susirinkimai apygardose.

2017 metais buvo pravesti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apygardų notarų susirinkimai.

Apygarda	Notarų skaičius	Notarų biurų skaičius
Vilniaus apygarda	90	76
Kauno apygarda	68	62
Klaipėdos apygarda	39	33
Šiaulių apygarda	33	26
Panevėžio apygarda	30	27

16 pav. Notarų ir biurų skaičius apygardose 2017 m.

Susirinkimuose notarai išklausė ir įvertino apygardose išrinktų prezidiumo narių veiklos ataskaitas, pravedė prezidiumo, revizijos komisijos, prezidiumo komisijų narių sekančiai trejų metų kadencijai rinkimus bei svarstė kitus aktualius notariatui klausimus. Susirinkimai įvyko: 2017 m. kovo 20 d. Vilniaus, Kauno apygardose, 2017 m. kovo 18 d. Klaipėdos apygardoje, 2017 m. kovo 17 d. Šiaulių ir Panevėžio apygardose.

2.3. Notarų rūmų prezidiumas.

2017 m. balandžio 1 d. įvykusiame Notarų rūmų susirinkime trejiems metams buvo išrinktas Notarų rūmų prezidiumas. Notarų rūmų prezidentu išrinktas Klaipėdos miesto savivaldybės 1-ojo notarų biuro notaras Marius Stračkaitis, viceprezidente- Vilniaus miesto savivaldybės 2-ojo notarų biuro notarė Daiva Lukaševičiūtė-Binkulienė, patvirtinti prezidiumo nariais- Vilniaus miesto savivaldybės 29-ojo notaro biuro notarė Svajonė Šaltauskienė, Vilniaus miesto savivaldybės 10-ojo notarų biuro notaras Dainius Palaima, Kauno miesto savivaldybės 7-ojo notaro biuro notarė Rasa Ona Inokaitienė, Klaipėdos miesto savivaldybės 7-ojo notarų biuro notarė Jurga Prižgintienė, Radviliškio rajono savivaldybės 1-ojo notarų biuro notarė Daiva Verpetinskienė ir Kupiškio rajono savivaldybės notarų biuro notarė Asta Grambienė. pagal savo kompetenciją atliko Notarų rūmų valdymą, funkcijų atlikimą, su tuo susijusių nutarimų priėmimą, Notarų rūmų susirinkimų nutarimų vykdymą bei notariato klausimų sprendimą.

17 pav. 2017 m. trejų metų kadencijai išrinktas Notarų rūmų prezidiumas.

Notarų rūmų prezidiumas, turintis ilgametę patirtį notariate, ne vieną kadenciją atstovavęs Lietuvos notarus prezidiumo sudėtyje, siekęs užtikrinti tinkamą Notarų rūmų uždavinių įgyvendinimą, 2017 metais tęsė notariatui svarbių funkcijų atlikimą, tarp svarbiausių prioritetų

išskiriant Notarų rūmų lėšomis baigiamą kurti elektroninę sistemą „eNotaras", elektroninį notarinį registrą, notarų kvalifikacijos kėlimą, notarinės praktikos vienodinimą, bendradarbiavimo su valstybinėmis institucijomis stiprinimą, bendradarbiavimą su Tarptautine notariato sąjunga ir Europos Sąjungos notariatų taryba bei metodinę paramą Rytų kaimynystės valstybių notariatams, ypač Ukrainos notarams.

2.4. Notarų rūmų revizijos komisija.

2017m. balandžio 1d. Notarų rūmų susirinkime trejų metų kadencijai buvo išrinkta penkių narių (po vieną iš kiekvienos apygardos) Notarų rūmų revizijos komisija.

Notarų rūmų revizijos komisijos sudėtis: komisijos pirmininkė - Klaipėdos miesto savivaldybės 7-ojo notarų biuro notarė Virgilija Joana Martinauskienė, komisijos pavaduotoja - Ukmergės rajono savivaldybės 2-ojo notaro biuro notarė Nijolė Pukėnaitė, komisijos nariai: Alytaus miesto savivaldybės 3-iojo notaro biuro notarė Elena Jachimavičienė, Pasvalio rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė Laima Jakeliūnienė ir Telšių rajono savivaldybės 3-iojo notaro biuro notaras Gediminas Perminas.

18 pav. Notarų rūmų revizijos komisija.

Komisija, vadovaudamasi Notarų rūmų revizijos komisijos darbo reglamentu, atliko Notarų rūmų finansinės veiklos ir Notarų rūmų susirinkimų nutarimų vykdymo patikrinimus ir pateikė patikrinimo aktą ir išvadas tvirtinti Notarų rūmų susirinkimui.

2.5. Notarų rūmų prezidiumo komisijos.

Notarų rūmų prezidiumas 2017 m. balandžio 20 d. posėdyje priėmė nutarimą trejų metų kadencijai sudaryti Notarų rūmų prezidiumo Notarinės praktikos ir norminių teisės aktų rengimo, Notarų profesinės etikos ir Dokumentų ekspertų komisijas, kurių sudėtyje dalyvautų notarai, išrinkti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apygardų notarų susirinkimuose. Komisijos vadovavosi jų veiklą reglamentuojančiais Notarų rūmų prezidiumo patvirtintais komisijų nuostatais.

Notarų rūmų prezidiumo sudarytos komisijos	
Notarinės praktikos ir norminių teisės aktų rengimo komisija: Komisijos pirmininkė - Dalija Svirbutienė Komisijos pirmininkės pavaduotojas - Rolandas Kirlys Komisijos nariai: Vaidota Majūtė, Donatas Baranauskas, Lina Madeikytė, Saulius Svaldenis, Rita Lugienė, Rita Vyzienė, Sandra	2017 metai įvyko 2 komisijos posėdžiai: gegužės 22 d. ir liepos 26 d. Komisija svarstė klausimus dėl parašų tikrumo liudijimo ir nuorašų tvirtinimo, fizinę negalią turinčių asmenų, esant sveikatos sutrikimams, galimybės atlikti notarinius veiksmus, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimų taikymo, Sveikatos apsaugos ministerijos, Komisija pateikė Notarų

Žinienė, Gintarė Šatienė, Nijolė Masiliūnienė, Vita Jankovskaja.	rūmų prezidiumui nuomonę dėl elektroninių dokumentų nuorašų tvirtinimo. Posėdžiuose komisijos kvietimu dalyvavo FNTT Pinigų plovimo prevencijos valdybos, Sveikatos apsaugos ministerijos Pirminio lygio koordinavimo skyriaus ir Valstybinio psichikos sveikatos centro atstovai.
Notarų profesinės etikos komisija: Komisijos pirmininkė - Renata Šerpytienė, Komisijos pirmininkės pavaduotoja -Vidutė Zubavičiūtė, Komisijos nariai: Birutė Germanavičienė, Vanda Kasiulynienė, Nijolė Liubamirskienė, Rita Reistaitienė, Rita Šabanskienė.	2017 m. įvyko 8 Notarų profesinės etikos komisijos posėdžiai (septyni iš jų vyko elektroniniu būdu), kuriuose priimti sprendimai dėl notarų elgesio. Komisija išnagrinėjo aštuonių notarų veiksmus pagal suinteresuotų asmenų skundus ir priėmė sprendimus, kad keturi notarai nepažeidė profesinės etikos nuostatų, o kiti keturi notarai pripažinti nesilaikiusiais notaro profesinės etikos reikalavimų. Pastarųjų notarų atžvilgiu komisija priėmė sprendimus: išnagrinėjus skundus dėl dviejų notarų veiksmų apsiribota prasižengusio notaro svarstymu komisijos posėdyje, dviem notarams buvo skirti įspėjimai. Komisijos sprendimai buvo pateikti Notarų rūmų prezidiumui.
Dokumentų ekspertų komisija: Komisijos pirmininkė - Dalia Jungevičienė, Komisijos pirmininkės pavaduotoja - Judita Skrodenytė, Komisijos nariai: Gražina Kazlaučiūnienė, Nijolė Liubamirskienė, Loreta Stankevičienė, Aldona Šarmavičienė.	Komisijos veikla - “Notarų archyvinių dokumentų tvarkymas ir saugojimas“ ataskaitos dalyje.

2.6. Apsilankymai notarų biuruose.

Tęsiant susitikimus su notarais jų darbo vietose, prezidentas Marius Stračkaitis apsilankė Vilniaus miesto ir rajono notarų biuruose.

19 pav. Apsilankymų Vilniaus m. ir r. notarų biuruose fragmentai.

Pokalbiuose su notarais buvo analizuojamas gyventojų, besikreipiančių į Vilniaus miesto ir rajono notarų biurus skaičiaus, notarinių veiksmų skaičiaus didėjimas, notarinių veiksmų įvairovė bei

jų rūšys gyventojų, ryšium su tuo padidėjusia notarų motyvacija užtikrinti tinkamą gyventojų aptarnavimą notarų biuruose, gerinti sąlygas bei priimti į darbą biurų darbuotojus. Susitikimų aktualios temos - notarų profesinė etika, atleistų iš notaro pareigų priežastys, komerciniai bankų vis dar taikoma notarų atžvilgiu diskriminacinė politika, klientų galimybės hipotekos atvejais pasirinkti notarą ribojimas, Konkurencijos tarybos Notarų rūmų atžvilgiu vykdomo tyrimo, projekto e.Notaras įgyvendinimo, įsigaliojusio Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo taikymo klausimai.

3. Notarų garbės teismo veikla

Notarų drausmės bylas, iškeltas už Lietuvos Respublikos notariato įstatymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintų ir kitų notarų veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir Lietuvos Respublikos notarų etikos kodekso pažeidimus nagrinėjo Notarų garbės teismas.

20 pav. Notarų garbės teismas.

2017 m. balandžio 1 d. Notarų rūmų susirinkime trejų metų kadencijai sudaryto Notarų garbės teismo sudėtis:
Notarų garbės teismo pirmininkė - Vilniaus miesto savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė Vaiva Staskonytė –Malcienė. Notare dirba nuo 1989 m. Notarų garbės teismo nare paskirta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teikimu;
Notarų garbės teismo pirmininkės pavaduotojas - Vilniaus miesto savivaldybės 31-ojo notaro biuro notaras Saulius Svaldenis. Notaru dirba nuo 2003 m. Notarų garbės teismo nariu išrinktas Lietuvos notarų rūmų susirinkime;
Notarų garbės teismo narė - Panevėžio miesto savivaldybės 3-iojo notaro biuro notarė Virginija Pupkienė. Notare dirba nuo 1991 m. Notarų garbės teismo nare išrinkta Lietuvos notarų rūmų susirinkime;
Notarų garbės teismo narys - Vilniaus miesto savivaldybės 26-ojo notarų biuro notaras Ramūnas Trečiokas. Notaru dirba nuo 2007 m. Notarų garbės teismo nariu paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimu;
Notarų garbės teismo narys - Kauno miesto savivaldybės 24-ojo notaro biuro notaras Mindaugas Statkevičius. Notaru dirba nuo 2006 m. Notarų garbės teismo nariu paskirtas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teikimu.

Notarų garbės teismas išnagrinėjo 1 notarų profesinės etikos ir tarnybinių nusižengimų bylą, kurią iškėlė Notarų rūmų prezidiumas.

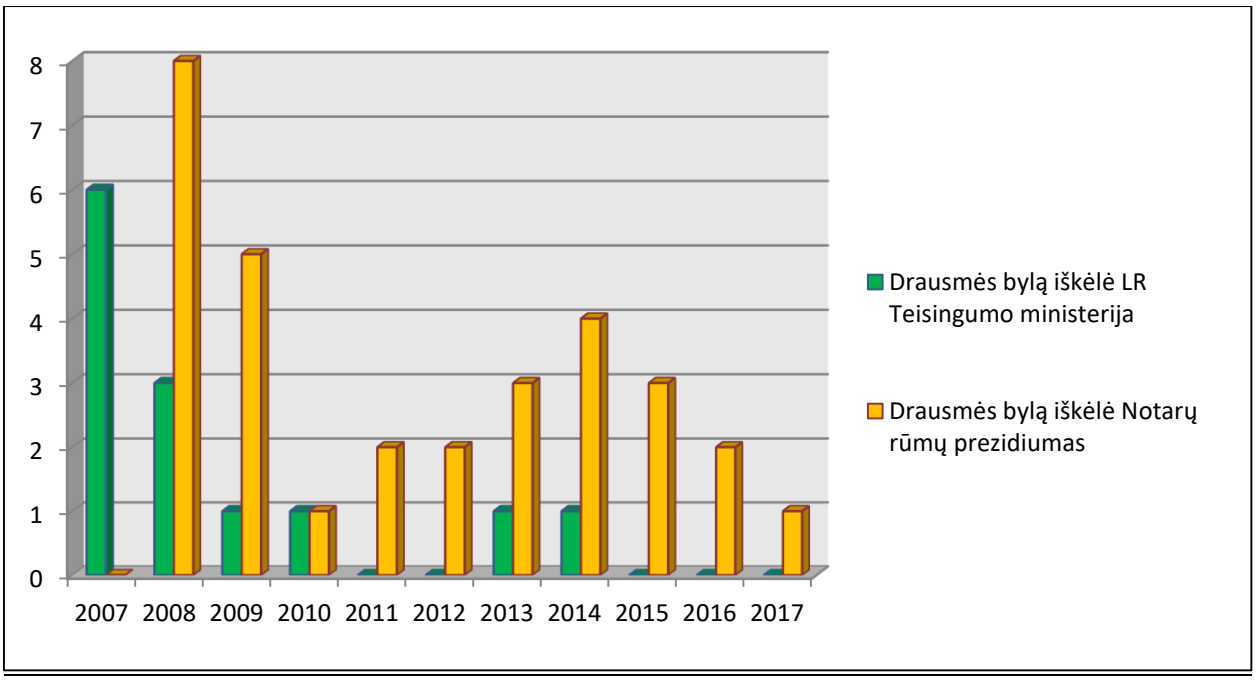

21 pav. Drausmės bylų skaičius 2007 m. – 2017 m. pagal bylą iškėlusias institucijas.

Notaro drausmės byla.

2017 m. liepos 28 d. Notarų rūmų prezidiumas, atsižvelgdamas į Vilniaus miesto 12-ojo notaro biuro nedarbą apie tai nepranešus Notariato įstatymo 22 str. 2 d. numatytoms institucijoms, Notarų rūmuose gaunamus asmenų žodinius skundus dėl nuolatinio notaro biuro nedarbo, rašytinius pranešimus apie notarės skolas už biuro patalpų nuomą ir komunalines paslaugas, Notarų rūmų prašytos informacijos nepateikimą ir neatvykimą į Notarų rūmų prezidiumo posėdį, notarės vengimą sklandžiai bendradarbiauti ir geranoriškai teikti informaciją, Vilniaus miesto 12-ojo notaro biuro notarei Dalytei Stankūnienei iškėlė drausmės bylą.

Notarų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą konstatavo, kad:

- notarė nesilaikė Lietuvos Respublikos notarų garbės (etikos) kodekso 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos notaro pareigos profesinę veiklą vykdyti vadovaujantis teisės aktais ir notarų profesinės veiklos principais, t.y demonstravo abejingą požiūrį į notaro profesinės veiklos metu susidariusius didelius įsiskolinimus valstybės įstaigoms bei įmonėms;
- notarė neužtikrino, kad biuro darbo laiku tinkamai vyktų asmenų priėmimas;
- sistemingai neinformuodavo Notarų rūmų apie savo nedarbingumo laikotarpius. Netinkamas Notarų rūmų bei asmenų informavimas dėl Vilniaus miesto 12-ojo notaro biuro nedarbo sąlygojo Notarų rūmuose gaunamus asmenų skundus dėl notaro biuro nedarbo;
- netinkamai vykdydama Notarų rūmų nario pareigas – nustatytu laiku nemokėdama Notarų rūmų nario mokesčio bei notarų netektų pajamų draudimo įmokų - pažeidė Lietuvos Respublikos notarų garbės (etikos) kodekso 15 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas;
- notarė nevykdė Notarų rūmų prezidiumo nutarimų pateikti paaiškinimus dėl Vilniaus miesto 12-ojo notaro biuro organizavimo bei nepateikė prašomos informacijos ir dokumentų apie savo sveikatos būklę.

Notarų garbės teismas priėmė sprendimą, kad notarė D. Stankūnienė pažeidė Lietuvos Respublikos notarų garbės (etikos) kodekso 1 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 15 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas ir, atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį, sustabdė Vilniaus miesto 12-ojo notaro biuro notarės Dalytės Stankūnienės notaro profesinę veiklą trims mėnesiams.

4. Notarų atestacija

4.1. Notarų atestacijos komisija.

Vadovaujantis Notariato įstatymo 4 straipsniu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2016 m. sausio 6 d. įsakymu N. 1R-2 patvirtintų Notarų atestavimo nuostatų 5 punktu, Notarų rūmų statuto 33 straipsniu, Notarų rūmų prezidiumas 2017 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 13 sudarė Notarų atestacijos komisiją (toliau šiame skyriuje – Komisija) trejiems metams iš penkių notarų.

Notarų atestacijos komisijos pirmininkė - Vilniaus miesto 8-ojo notarų biuro notarė Raimonda Jakutienė. Notare dirba nuo 1991 m. gruodžio 16 d.

Notarų atestacijos komisijos pirmininkės pavaduotoja - Kauno miesto 6-ojo notarų biuro notarė Jolanta Rulienė. Notare dirba nuo 1988 m. vasario 1 d.

Notarų atestacijos komisijos narė - Klaipėdos miesto 1-ojo notarų biuro notarė Aldona Kundrotienė. Notare dirba nuo 1990 m. rugsėjo 6 d.

Notarų atestacijos komisijos narė - Panevėžio miesto 4-ojo notaro biuro notarė Rima Vilčinskaitė. Notare dirba nuo 1998 m. sausio 8 d.

Notarų atestacijos komisijos narė - Kelmės rajono 1-ojo notaro biuro notarė Nemira Barčauskienė. Notare dirba nuo 1990 m. lapkričio 6 d.

4.2. Notarų atestacijos komisijos posėdžiai.

2017 metais vyko 3 Notarų atestacijos komisijos posėdžiai: 2017 m. kovo 3 d., 2017 m. gegužės 26 d. ir 2017 m. rugsėjo 15 d. Iš viso vyko 53 eilinės ir 10 neeilinių notarų atestacijų.

Notarų atestacijos	*2011 m.*	*2012 m.*	*2013 m.*	*2014 m.*	*2015 m.*	*2016 m.*	*2017 m.*
Eilinės	44	38	74	49	63	51	43
Neeilinės	2	5	11	5	3	12	10

Iš viso:	46	43	85	54	66	63	53

22 pav. 2011-2017 m. įvykdytų notarų atestacijų skaičius (1).

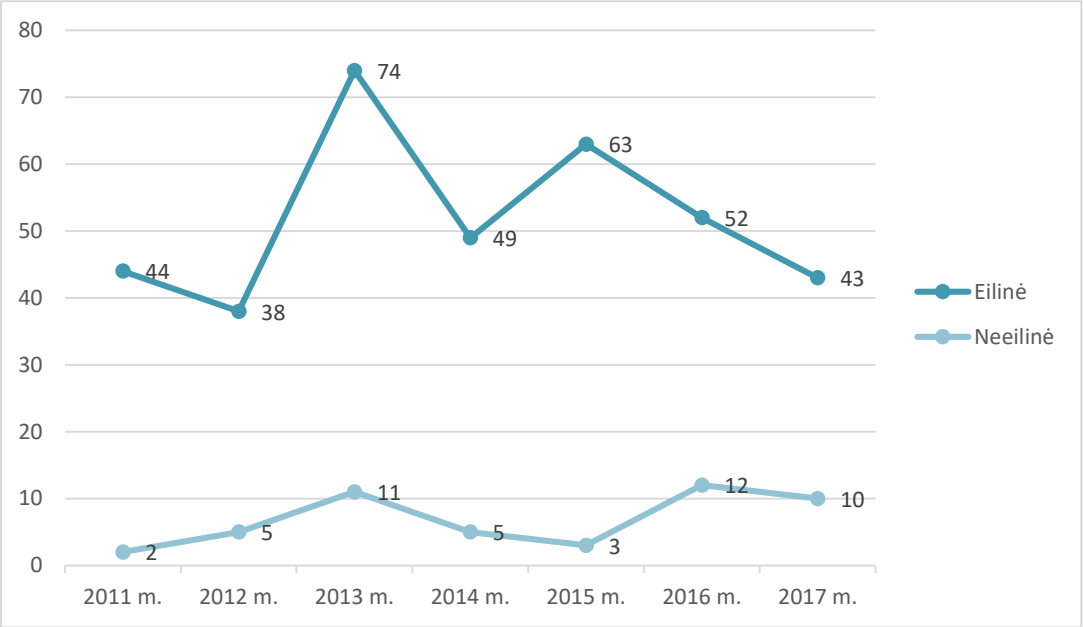

23 pav. 2011-2017 m. įvykdytų notarų atestacijų skaičius (2).

2017 m. kovo 3 d. Komisijos posėdis.

2017 m. kovo 3 d. posėdyje vyko 14 atestacijų, iš kurių 9 buvo eilinės ir 5 neeilinės:

- ✓ vykdant eilines atestacijas, Komisija nutarė, kad 8 notarai, tarp kurių buvo ir notaras, kuris buvo atestuojamas pirmą kartą, tinka eiti notaro pareigas, o vieno notaro atestavimas buvo atidėtas. Vykdant eilines atestacijas ir vertinant notarų kvalifikaciją ir tinkamumą pareigoms pagal Notarų atestavimo nuostatuose įtvirtintus atestuojamo notaro veiklos vertinimo kriterijus notarai vidutiniškai surinkdavo po 17 balų;
- ✓ Komisijai vykdant neeilines atestacijas buvo nutarta 4 atestacijas atidėti bei vienu atveju prašyti notaro pateikti notarinio registro knygas, o vienu atveju prašyti Notarų rūmų prezidiumo atlikti notaro darbo ir profesinės veiklos patikrinimą.

2017 m. gegužės 26 d. Komisijos posėdis.

2017 m. gegužės 26 d. posėdyje vyko 17 eilinių ir 2 neeilinės (vienam notarui vienu metu buvo vykdoma ir eilinė ir neeilinė atestacijos) atestacijos:

- ✓ vykdant eilines atestacijas Komisija nutarė, kad 16 notarų, tarp kurių buvo ir 2 notarai, kurie buvo atestuojami pirmą kartą, - tinka eiti notaro pareigas, o vieno notaro atestavimas buvo atidėtas. Vykdant eilines atestacijas ir vertinant notarų kvalifikaciją ir tinkamumą pareigoms pagal Notarų atestavimo nuostatuose įtvirtintus atestuojamo notaro veiklos vertinimo kriterijus notarai vidutiniškai surinkdavo po 17 balų;
- ✓ vykdant neeilines atestacijas Komisija nutarė atidėti vieno notaro neeilinę atestaciją bei prašyti Notarų rūmų prezidiumo atlikti to notaro darbo ir profesinės veiklos patikrinimą. Komisija nustatė, kad vienas notaras netinka eiti notaro pareigų.

Komisija konstatavo, kad notaras pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.15 straipsnio, 5.18 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 2 straipsnio, 31 straipsnio 2 dalies, 48 straipsnio 1 dalies nuostatas, todėl notaras netinka eiti notaro pareigas. Teisingumo ministras, vadovaudamasis tokiu Komisijos nutarimu, atleido notarą iš pareigų.

2017 m. rugsėjo 15 d. Notarų atestacijos komisijos posėdis.

2017 m. rugsėjo 15 d. posėdyje vyko 17 eilinių ir 3 neeilinės (vienam notarui vienu metu buvo vykdoma ir eilinė ir neeilinė atestacijos) atestacijos:

- ✓ vykdant eilines atestacijas Komisija nutarė, kad 16 notarų tinka eiti notaro pareigas. Vykdant eilines atestacijas ir vertinant notarų kvalifikaciją ir tinkamumą pareigoms pagal Notarų atestavimo nuostatuose įtvirtintus atestuojamo notaro veiklos vertinimo kriterijus notarai vidutiniškai surinkdavo po 19 balų;
- ✓ vykdant neeilines atestacija Komisija nutarė, kad vienas notaras tinka eiti notaro pareigas, vienas tinka eiti pareigas su sąlyga, jeigu pašalins Komisijos nurodytus veiklos ir profesinės etikos trūkumus, bei buvo prašyta Notarų rūmų prezidiumo atlikti šio notaro darbo ir profesinės veiklos patikrinimą.

Komisija nutarė, kad notaras, kuriam vykdoma eilinė ir neeilinė atestacija, netinka eiti notaro pareigas. Komisija konstatavo, kad notaras netinkamai vykdė prievolę valstybei mokėti teisės aktų nustatytus mokesčius. Notaras, būdamas laisvosios profesijos atstovu, savo ūkinę veiklą organizuoja savarankiškai ir turi prievolę tinkamai ir laiku vykdyti visas mokestines prievoles. Notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 9 punktas nustato, kad notaro įgaliojimai pasibaigia, jeigu notaras daugiau kaip du mėnesius iš eilės nemoka mokesčių į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą įstatymų nustatyta tvarka. Notarų rūmams pateikta valstybės institucijų informacija apie notarės įsiskolinimus ir jų dydžius, viso 67 929,33 Eur - leido pagrįstai teigti, kad notarė nesilaikė pareigos tinkamai ir laiku atsiskaityti su valstybės institucijomis. Notarų atestacijos komisija konstatavo, kad notaras nesilaikė mokestinių prievolių mokėjimo tvarkos ne tik valstybės, tačiau ir notarų savivaldos institucijos – Notarų rūmų atžvilgiu. Vadovaujantis Notarų rūmų duomenimis, notaras per paskutiniuosius 12 mėnesių 5 kartus vėlavo sumokėti Notarų rūmų nario mokestį. Vadovaujantis Komisijos nutarimu, notaras Teisingumo ministro įsakymu buvo atleistas iš pareigų.

4.3. Notarų atestavimo reguliavimo perspektyvos.

Atsižvelgiant į 2017 m. liepos 13 d. nauja redakcija išdėstyto ir įsigaliojusio Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 30 straipsnio 4 dalį, Notarų rūmai prižiūri, ar notarai, notaro atstovai tvarko atitinkamus žurnalus, yra paskyrę atitinkamus darbuotojus, laikosi kitų įstatymo reikalavimų ir yra nustatę vidaus politiką bei vidaus kontrolės procedūras. Kadangi tai yra viena iš notarų kvalifikacijos sudedamųjų dalių, Notarų rūmai kreipėsi į Teisingumo ministeriją su prašymu papildyti Notarų atestacijos nuostatus atitinkamomis taisyklėmis, kuriomis remiantis galėtų būti įgyvendinta Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme įtvirtina Notarų rūmams suteikta notarų priežiūros funkcija pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje.

5. Atstovavimas notarų interesams

Notarų rūmų atstovai dalyvavo ir atstovavo notarų interesams valstybinės valdžios ir valdymo institucijose, dalyvavo komisijose, darbo grupėse, pagal kompetenciją rengė pastabas ir pasiūlymus dėl norminių teisės aktų, teikė nuomonę ir teisinius argumentus teisės normų aiškinimui, organizavo ir dalyvavo susitikimuose, sprendė notarinių veiksmų atlikimo praktines problemas, bendradarbiavo su institucijomis, apibendrino notarinę praktiką ir išvadas teikė notarams, vienodino notarinę praktiką.

5.1. Dalyvavimas komisijose, komitetuose ir darbo grupėse.

Viešo konkurso notaro pareigoms užimti komisijoje dalyvavo Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis, Notarų rūmų viceprezidentė Daiva Lukaševičiūtė- Binkulienė ir Vilniaus miesto savivaldybės 32-ojo notarų biuro notarė Asta Kielienė.

Kandidatų į notarus (asesorių) viešo konkurso komisijoje dalyvavo Notarų rūmų prezidiumo narės Svajonė Šaltauskienė ir Rasa Ona Inokaitienė.

Notaro kvalifikacinio egzamino komisijoje dalyvavo Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė ir Vilniaus rajono savivaldybės 1-ojo notarų biuro notarė Dalija Svirbutienė.

Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijoje dalyvavo Notarų rūmų prezidiumo narys Dainius Palaima.

Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso priežiūros komitete dalyvavo Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis.

Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso priežiūros komiteto veikloje dalyvavo Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė.

Ministro Pirmininko sudarytoje Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti darbo grupėje dalyvavo Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis.

5.2. Atstovavimas Teisingumo ministerijoje.

Pasitarimuose, susitikimuose su teisingumo ministre, ministerijos atstovais buvo sprendžiami ir derinami notariato veiklos, teisės aktų taikymo, pakeitimų inicijavimo klausimai, teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl teisės aktų taikymo ir projektų.

Teisingumo ministerijai buvo teikiami Notarų rūmų raštai, nuomonė, prašymai, Notarų rūmų atstovai dalyvavo susitikimuose bei pasitarimuose, kuriuos buvo svarstomi klausimai: dėl notaro atlyginimo už hipotekos sandorių tvirtinimą; notaro atlyginimo ir PVM; sistemai eNotaras įgyvendinti būtinų teisęs aktų; Nekilnojamojo turto pardavimo aukciono būdu projekto ir notaro išlaidų kompensavimo, klientams atsiskaitant kortele; elektroniniu būdu tvarkomo notarinio registro pildymo tvarkos aprašo tvirtinimo; VĮ Registrų centro ir Notarų rūmų santykių; eNotaras informacinės sistemos talpinimo VĮ Registrų centro serveriuose; Notarų rūmų siūlymo eNotaras informacinę sistemą talpinti ne VĮ Registrų centro serveriuose; eNotaras informacinės sistemos administravimo ir eNotaras projekto vykdymo techninės priežiūros paslaugų teikimo sutarties nutraukimo VĮ Registrų centro iniciatyva; Notarų rūmų siūlymo pakeisti notarų ir VĮ Registrų centro sudarytas individualias paslaugų teikimo sutartis bei jų specialiąsias dalis, panaikinant nuostatas, numatančias notarų atliekamą atlyginimo iš fizinių ar juridinių asmenų surinkimą VĮ Registrų centro naudai už VĮ Registrų centro suteiktas paslaugas klientams, arba papildant naujomis nuostatomis, kad VĮ Registrų centras sumoka notarui už įmokų iš klientų už suteiktas paslaugas VĮ Registrų centro naudai priėmimo bei iš klientų surinktų įmokų perdavimo VĮ Registrų centrui paslaugas; konkursų notarų pareigoms užimti skelbimo; Nekilnojamojo turto pardavimo aukciono būdu projekto; dokumentų teikimo Juridinių asmenų registrui; dėl notarinių veiksmų atlikimo asmenims, turintiems sveikatos sutrikimų ir kitais aktualiais klausimais.

Notarų rūmai kreipėsi į Teisingumo ministeriją su prašymu inicijuoti diskusiją dėl notarų teikiamų paslaugų apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu sureguliavimo aiškumo ir teisės aktų šioje srityje tobulinimo. Notarų rūmai, atsižvelgdami į Notariato įstatymo, Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo bei Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių bendrą pridėtinės vertės mokesčio sistemą, nuostatas, taip pat į tarptautinę praktiką, laikosi nuomonės, kad dabartinis reglamentavimas yra neaiškus, sudarantis prielaidas egzistuoti teisiniam netikrumui, neatitinkantis pagrindinių mokesčių teisės principų (pvz. apmokestinimo aiškumo principo). Notarų rūmai ragino Teisingumo ministeriją notarų atlyginimo apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu klausimą spręsti kompleksiškai, kartu su būtinybe užtikrinti notarų teisę į teisingą atlygį už jų atliekamas funkcijas.

5.3. Atstovavimas ir bendradarbiavimas su institucijomis.

Pagal kompetenciją buvo teikiama profesinė pagalba (konsultacijos) institucijoms bei įstaigoms, parengti atsakymai dėl jų klausimų dėl teisės aktų taikymo, notarinių veiksmų atlikimo ir notaro patvirtintų dokumentų.

Notarų rūmų atstovai teikė nuomonę ir dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete bei Biudžeto ir finansų komitete dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimo projekto. Notarų rūmai institucijoms bei įstaigoms teikė prašymus dėl jų kompetencijoje esančių klausimų, notarams aktualių teisės aktų nuostatų taikymo

problematikos. Kreiptasi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos bei Aplinkos apsaugos komitetus dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 41 straipsnio 3 dalies reikalavimų bei notarų vaidmens juos įgyvendinant. Dėl klausimų, susijusių su Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo nuostatų pakeitimais, bendradarbiauta su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija bei Nacionaline žemės tarnyba, Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetu, Notarų rūmų atstovai dalyvavo šiuo klausimu vykusiose diskusijose minėtose institucijose. Lietuvos notarų rūmai taip pat aktyviai dalyvavo sprendžiant klausimą dėl investicinių fondų teisės įsigyti žemės ūkio paskirties žemę – teiktos nuomonės raštu, taip pat šiuo klausimu dalyvauta susitikimuose su Lietuvos Respublikos žemės ūkio bei finansų ministerijų, Lietuvos banko, Registrų centro, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos atstovais. Vadovaujantis 2017 m. liepos mėnesį, įsigaliojusiais Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimais, Lietuvos notarų rūmai yra institucija, atsakinga už notarų, įgyvendinančių pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, priežiūrą. Siekiant tinkamai įgyvendinti minėtame įstatyme nustatytas funkcijas, Notarų rūmai bendradarbiauja su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.

Susitikimuose su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Civilinių bylų skyriaus atstovais įvyko diskusijos aktualiais vienašalio sutarties nutraukimo ir akcininkų pirmumo teisės įsigyti UAB akcijų klausimais. Taip pat diskutuota apie teismo ir notarų praktiką paveldėjimo srityje.

Susitikimuose Lietuvos apeliaciniame teismo vadovais, kitų teisinių institucijų atstovais buvo diskutuota apie tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir teisinį švietimą.

Tęsėsi bendradarbiavimas su Lietuvos antstolių rūmais, susitikimuose su prezidiumo vadove ir atstovais buvo pasikeista nuomonėmis apie notariato ir antstolių veiklos aktualijas, aptartas Notarų rūmų ir Antstolių rūmų bendradarbiavimas sprendžiant abiem profesijoms aktualius klausimus.

Įvyko susitikimai su „Sodros“ vadovu ir atstovais dėl „Sodros“ paviešintų neatitinkančių tikrovės duomenų, notarų pajamų deklaravimo ir socialinių garantijų.

Įvykusiuose susitikimuose su Lietuvos bankų asociacijos, DNB Teisės departamento, Swedbank Teisės departamento ir SEB Teisės departamento vadovais buvo svarstomos Lietuvos bankų asociacijos iniciatyvos dėl notaro atlyginimo dydžių už hipotekos sandorių tvirtinimą ir susijusių veiksmų atlikimo bei galimybės rasti kompromisą Lietuvos bankų asociacijos keliamais klausimais.

Įvyko pasitarimai, susitikimai su įvairiomis institucijomis dėl įstatymų, kitų teisės aktų nuostatų taikymo atliekant notarinius veiksmus.

5.4. Notarinės praktikos vienodinimas.

2017 metais parengtos/pakeistos/papildytos rekomendacijos, konsultacijos, taisyklės, apibendrinimai dėl teisės aktų taikymo notarinėje praktikoje:

Testamentų tvirtinimo ir paveldėjimo bylų vedimo rekomendacijų papildymai;

Hipotekos (įkeitimo) sandorių tvirtinimo ir vykdomųjų įrašų atlikimo taisyklių pakeitimai ir papildymai;

konsultacija dėl atleidimo nuo notaro atlyginimo už sutartinės hipotekos sandorių tvirtinimą;

konsultacija dėl liudijimo apie visišką ir galutinį atsiskaitymą pagal nekilnojamojo daikto pirkimo - pardavimo sutartį išdavimo, kai pardavėjas (juridinis asmuo) yra bankrutavęs;

konsultacija dėl pareiškimų dėl tėvystės pripažinimo teikimo civilinės metrikacijos įstaigoms notarinio veiksmo atlyginimo ėmimo bei kitų su tuo susijusių klausimų;

konsultacija dėl notaro atlyginimo už pareiškimų dėl tėvystės pripažinimo tvirtinimą;

konsultacijos dėl dokumentų tvirtinimo pažyma (*Apostille*) 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14 punktų nauja redakcija;

konsultacijos, patvirtintos 2013 m. liepos 25 d. dėl vienašalio sutarties nutraukimo, pakeitimas;

konsultacija dėl Akcinių bendrovių įstatymo 49 straipsnio 4 dalies ir 52 straipsnio 10 dalies taikymo (10 dienų termino pateikti JAR sprendimą dėl bendrovės įstatinio kapitalo didinimo/mažinimo);

konsultacija dėl nekilnojamojo daikto pirkimo-pardavimo sutarties vienašalio nutraukimo;

konsultacijos patvirtintos 2013 m. liepos 25 d. dėl nuorašų tvirtinimo papildymas;

konsultacijos dėl nekilnojamojo daikto pirkimo – pardavimo sutarties vienašališko nutraukimo papildymas;

konsultacija dėl teismo leidimo reikalingumo, kai nekilnojamojo daikto pirkėjo sutuoktinis yra neveiksnus, o daiktas perkamas bendrosios jungtinės nuosavybės teise;

konsultacija dėl išlaikymo iki gyvos galvos sutarties;

konsultacija dėl vekselio rekvizito – patvirtinančios informacijos, kai vekselį išrašantis ūkio subjektas netvarko apskaitos pagal supaprastintos apskaitos taisykles;

konsultacija dėl asmens, laikinai einančio seniūno pareigas, teisės tvirtinti testamentą;

konsultacija dėl vykdomųjų įrašų pagal notarine forma patvirtintus sandorius, iš kurių atsiranda piniginės prievolės.

5.5. Teisės aktų pakeitimai 2017 m.

2017 m. liepos 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 22^1 ir 23 straipsnių, numatančių notaro įgaliojimų sustabdymo ir notaro įgaliojimų pasibaigimo pagrindus, pakeitimai. Minėti straipsniai papildyti punktais, nustatančiais, jog notaro įgaliojimai gali būti sustabdyti, jeigu notarui paskiriama Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta poveikio priemonė, taip pat, jog pagrindas pasibaigti notaro įgaliojimams gali būti įsiteisėjęs sprendimas, kuriuo notarui paskirta Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta poveikio priemonė – leidimo vykdyti veiklą panaikinimas.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2017 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 1R-177 patvirtinta nauja 2004 m. kovo 15 d. teisingumo ministro įsakymo „Dėl notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų patvirtinimo“ įsakymo redakcija, kuria pakeistos tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formos. Tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pakeitimas inicijuotas siekiant jas pritaikyti eNotaras sistemoje generuojamų dokumentų šablonams.

2017 m. liepos 13 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymas, įtvirtinęs keletą notarams ir Notarų rūmams aktualių pokyčių. Minėto įstatymo 10 straipsnyje numatyti papildomi reikalavimai kliento tapatybės nustatymui. Taip pat, notaras, kaip ir kiti įpareigotieji subjektai, yra įpareigotas nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su klientų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymu ir tikrinimu, tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimu, registracijos žurnalų tvarkymu, šiame įstatyme nurodytos informacijos saugojimu, mokymų darbuotojams organizavimu, siekiant juos tinkamai supažindinti su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos reikalavimais. Taip pat papildyta naudos gavėjo sąvoka ir nustatyti naudos gavėjo nustatymo ir tikrinimo reikalavimai, nustatyti veiksmai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama vertinant, ar egzistuoja pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika. Pakeistos įstatymo nuostatos dėl poveikio priemonių, taikytinų už šio įstatymo pažeidimus. Vadovaujantis minėto įstatymo 3 straipsniu, Notarų rūmai pagal kompetenciją yra atsakingi už šiame įstatyme nustatytą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją.

6. Kvalifikacijos tobulinimas

Aktyvus ir nuolatinis notarų profesinės kvalifikacijos kėlimas 2017 metais buvo viena iš strateginių notariato veiklos krypčių, tiesiogiai susijusių su kokybišku gyventojų notarinio aptarnavimo gerinimu.

Notariato įstatymu pavesta funkcija organizuoti ir rūpintis notarų kvalifikacijos kėlimu buvo vykdoma Notarų rūmuose pravedant kvalifikacijos kėlimo seminarus, vadovaujantis Notarų rūmų prezidiumo patvirtinta Notarų ir kandidatų į notarus (asesorių) kvalifikacijos kėlimo programa ir pagal einamųjų metų notarų kvalifikacijos kėlimo poreikius parengtu 2017 metų kvalifikacijos kėlimo planu.

Pagal Notarų rūmuose vedamą notarų ir kandidatų į notarus (asesorių) kvalifikacijos kėlimo sąrašą 2017 metais kvalifikaciją kėlė 267 notarai. Kartu su notarais Notarų rūmų organizuojamus kvalifikacijos kėlimo seminarus lankė ir šeši kandidatai į notarus (asesoriai) bei viena notaro praktiką jau atlikusi nauja Druskininkų savivaldybės notarė. 2017 metais Notarų rūmų prezidiumas posėdžiuose apsvarstė ir patvirtino 3-jų asesorių (S. Zagurskio, A. Siliūno ir I. Škėmienės) notaro praktiką.

2017 metais Notarų rūmuose buvo organizuota 10 kvalifikacijos kėlimo seminarų, papildomai kvalifikaciniai balai buvo skirti notarams už dalyvavimą Europos notarų kongrese Santiago de Kompostelo je ir tarptautinėje konferencijoje Vilniuje:

Eil. Nr.	Seminaro data	Seminaro temos	Lektoriai	Seminare dalyvavusių asmenų skaičius
1.	2017-01-27	„Nuosavybės teisės perleidimas“	dr. L. Didžiulis, VU TF	88
2.	2017-02-24	„Akcijų pirkimo-pardavimo sutarčių nuostatos ir papildomi šalių įsipareigojimai“	prof. dr. V.Bitė, MRU	107
3.	2017-03-31	„Mokesčių vengimo ir slėpimo požymių identifikavimas notariniuose “	dr. M. Lukas, VU TF	112
4.	2017-05-04	„Juridinių asmenų steigimo dokumentai: imperatyvių įstatymo nuostatų ir juridinių asmenų dalyvių savireguliacijos teisės santykis“	prof. dr. V.Bitė, MRU	55
5.	2017-06-02	„Notarų profesinė etika: bendrieji principai“	dr. J. Bieliauskaitė, MRU	90
6.	2017-06-16	„Šeimos mediacijos ypatumai“	Prof. dr. J.Sondaitė, MRU	53
7.	2017-09-29	„2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo: pagrindiniai principai, nauda ir iššūkiai jį taikant“	Prof. dr. L. Augytė-Kamarauskienė, MRU	123
8.	2017-10-5/7	4-asis Europos notarų kongresas Santiago de Kompostelo je		12
9.	2017-10-27	„Notarams aktualūs mokesčių teisės klausimai“	V.Vildžiūnaitė	140
10.	2017-11-24	„Paveldėjimo teisė“. „Notarų rūmų prezidiumo priimtų taisyklių ir rekomendacijų apžvalga, įgyvendinimas ir praktika“	S. Šaltauskienė Notarų rūmų teisininkai	117
11.	2017-12-02	Notarų rūmų tarptautinė konferencija, skirta Lietuvos notariato 25-mečiui paminėti		279
12.	2017-12-19	„Paveldėjimo teisė“. „Notarų rūmų prezidiumo priimtų taisyklių ir rekomendacijų apžvalga, įgyvendinimas ir praktika“	S. Šaltauskienė Notarų rūmų teisininkai	55

24 pav. Kvalifikacijos seminarų 2017 m. lentelė.

Notarų biurų darbuotojams 2017 m. sausio 25 d. buvo organizuotas seminaras „PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenų (i.SAF) teikimas VMI nuo 2016-10-01“, seminarą vedė Valstybinės mokesčių inspekcijos Mokesčių informacijos departamento vyr. specialistė Audronė Černiauskienė.

2017 m. kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais vyko regioniniai e.Notaras sistemos mokymai notarams ir notarų biurų darbuotojams.

Notarams, kurie 2016 metais dėl įvairių priežasčių nesurinko reikiamo kvalifikacijos kėlimo balų skaičiaus (4 balų – 1 notaras, 2 balų – 9 notarai, 1 balo – 9 notarai), buvo sudaryta galimybė sėkmingai užbaigti metinę kvalifikacijos kėlimo programą ir surinkti trūkstamą balų skaičių iki 2017 m. birželio 1 d.

7. Notarų profesinės civilinės atsakomybės draudimas

Notarai profesinę veiklą vykdo apdrausti privalomuoju profesinės civilinės atsakomybės draudimu. Laikotarpiu nuo 2015 m. spalio 1 d. iki 2017 m. rugsėjo 30 d. Notarų rūmai notarus draudė Amerikos kapitalo draudimo įmonių grupei American International Group Inc. priklausančioje draudimo įmonėje AIG Europe Limited**.** Draudimo brokeris - UADBB „Balto Link“. Privalomojo draudimo suma – 29 000 eurų kiekvienam draudiminiam įvykiui kiekvienam notarui. Išskaita - 290 eurų kiekvienam draudiminiam įvykiui. Privalomojo draudimo įmoka vienam notarui - 500 eurų.

Laikotarpiu 2017 m. spalio 1 d. iki 2018 m. rugsėjo 30 d. notarai profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu toliau buvo draudžiami draudimo įmonėje AIG Europe Limited Draudimo brokeris – UADBB „Balto Link“. Pravedus derybas su draudimo brokeriu, privalomojo draudimo įmoka vienam notarui 535 eurų, o privalomojo draudimo suma – 50 000 eurų/vienam įvykiui.

Draudimo laikotarpis	Įmoka eurais 1 notarui
2007-07-01 – 2008-06-30	434
2008-07-01 – 2008-09-30	217
2008-10-01 - 2009-09-30	580
2009-10-01 - 2010-09-30	343
2010-10-01 - 2011-09-30	1035
2011-10-01 - 2012-09-30	928
2012-10-01 - 2013-09-30	805
2013-10-01 - 2014-09-30	805
2014-10-01 - 2015-09-30	560
2015-10-01 - 2016-09-30	500
2016-10-01 - 2017-09-30	500
2017-10-01 - 2018-09-30	535

25 pav. Draudimo įmokų kitimas 2007-2018 m.

Retroaktyvus draudimo laikotarpis galioja nuo 1992 m. gruodžio 1 d., bet ne anksčiau negu konkretus notaras pradėjo vykdyti savo profesinę veiklą. Draudimas papildomai apima dėl darbuotojų nesąžiningų veiksmų ir dėl dokumentų praradimo, neturtinės žalos atlyginimo.

Pagal poreikį notarai papildomai apsidraudė notarų profesinės civilinės atsakomybės savanoriškuoju draudimu.

8. Notarų kompleksinis netektų pajamų draudimas

Vykdant Notarų rūmų 2016 m. balandžio 16 d. susirinkime priimtą nutarimą - pritarti kompleksiniam notarų netektų pajamų ir nuo nelaimingų atsitikimų bei kritinių ligų draudimui, pagal

kurį apdraudžiami visi Lietuvoje veiklą vykdantys notarai, privalomai sumokant draudimo įmokas draudikui kiekvienam notarui individualiai ir Notarų rūmų prezidiumo 2016 m. gegužės 26 d. nutarimą - sudaryti netektų pajamų draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų sutartį su Novae Corporate Underwriting Ltd ir Marketform Managing Agency Ltd, veikiančiais per Baltic Underwriting Agency, AB, tarpininkaujant UADBB "Balto Link", notarai buvo apdrausti laikotarpiui nuo 2016 m. birželio 1 d. ir iki 2017 m. gegužės 31 d.

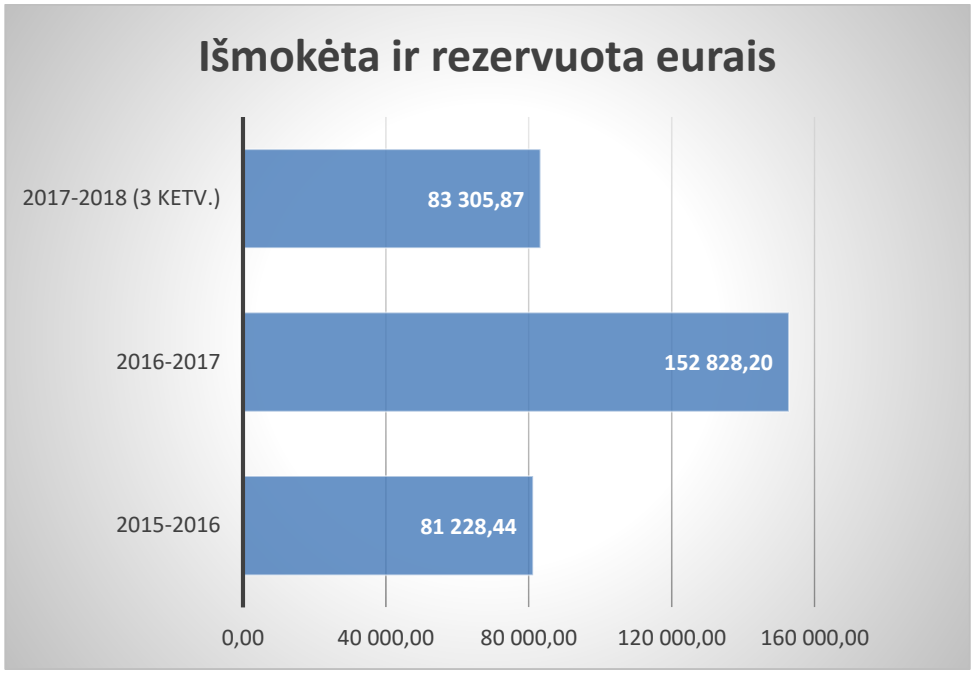

26 pav. Draudimo išmokų lentelė.

Išanalizavus draudimo periodo rezultatus, įvykusius draudiminius įvykius, draudimo išmokas, sudarytos sutarties nuostatas, numatančias įmokų perskaičiavimą, kai draudimo nuostolingumas pasiekia tam tikrą ribą, draudikui pasiūlius padidinti vidutinę draudimo įmoką 200 eurų, buvo pasirinktas sprendimas nustatyti viršutinę draudimo sumos ribą, taip užtikrinant, kad daugumai notarų draudimo įmokos nedidėtų, tačiau išliktų pakankama draudimo apsauga kiekvienam notarui. Atsižvelgiant į suderintą su draudiku pasiūlymą, notarai buvo apdrausti kompleksinio netektų pajamų draudimu laikotarpiui nuo 2017 m. birželio 1 d. iki 2018 m. gegužės 31 d.

8.1. Bendradarbiavimas su akademine bendruomene.

Įgyvendinant abipusį bendradarbiavimą pagal sudarytas sutartis su Vilniaus universiteto Teisės fakultetu, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakultetu, 2017 metais vyko susitikimai, buvo derinamas notarų kvalifikacijos kėlimo organizavimas, seminarų temos, lektoriai, teisės aktų taikymo notarų veikloje klausimai, mokslinių tyrimų vykdymas bei kiti aktualūs notariato veiklos klausimai. Pagal Notarų rūmų pateiktus klausimus buvo parengtos ir Notarų rūmams pateiktos mokslinės išvados. Notarų rūmų renginiuose, konferencijoje dalyvavo ir skaitė pranešimus universitetų mokslininkai.

Vyko bendradarbiavimas su studentais. 2017 metais Notarų rūmuose su pažintiniu vizitu apsilankė Vokietijos Hanoverio universiteto ELSA (Europos studentų teisininkų asociacijos) atstovai. Notarų bei Notarų rūmų veikla domėjosi Vilniaus universiteto Teisės fakulteto studentai. Studentams

buvo pristatyta notaro profesija, jos istorinė raida Lietuvoje, notarų vykdomos funkcijos, jų kaita, aktualijos, perspektyvos bei kryptys.

27 pav. Vokietijos ELSA studentų grupė Notarų rūmuose.

Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Lietuvos teisininkų draugija, Jaunųjų teisininkų draugija, projekto „Galimybių akademija“ dalyviais.

Įvertinus akademinės bendruomenės renginius, 2017 metais buvo skirta parama Vilniaus universiteto Teisės fakulteto knygos „Lietuvos ir Lenkijos konstitucinės teisės aktualijos“ išleidimui paremti, tarptautinio teisminio proceso inscenizacijos komandai dėl dalyvavimo konkurse Hagoje, Teisminio proceso inscenizacijos komandai, dalyvavusiai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo inscenizacijos konkurse, skirtame studentams iš Centinės ir Rytų Europos universitetų, Price Media komandai dalyvavusiai Oksfordo universiteto organizuojamose tarptautinės teisminio proceso inscenizacijos varžybose, Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Nacionalinės teisinių žinių olimpiados organizavimui.

Parama buvo suteikta Lietuvos teisininkų draugijai, jos veiklos užtikrinimui bei projektų vykdymui. Parama skirta Lietuvos istorijos institutui, 2017 m. lapkričio 23 - 24 d. vykusiai tradicinei XVIII a. Lietuvos istorijai skirtai konferencijai.

9. eNotaras informacinės sistemos kūrimas

2017 m. pradžioje buvo baigta kurti Notarų rūmų lėšomis kuriama eNotaras informacinė sistema. Sistemos kūrimo metu, sprendžiant kuriamos sistemos funkcionalumo klausimus, dalyvavo notarai ir kandidatai į notarus (asesoriai).

Pabaigus kurti eNotaras informacinę sistemą, 2017 m. kovo 16 d. su UAB iTree Lietuva buvo sudaryta paslaugų teikimo sutartis, pagal kurią UAB iTree Lietuva teikia eNotaras informacinės sistemos vystymo ir priežiūros paslaugas. eNotaras informacinė sistema buvo toliau tobulinama, bandomosios eksploatacijos dalyviams teikiant pastabas dėl eNotaras sistemos veikimo. eNotaras sistemos vystymo metu savo veiklą tęsė Notarų rūmų prezidiumo sudaryta eNotaras informacinės sistemos darbo grupė. eNotaras informacinės sistemos darbo grupė toliau savo veiklą vykdė kassavaitinių pasitarimų metu. Dėl eNotaras informacinės sistemos kūrimo vyko nuolatiniai Notarų rūmų prezidento susitikimai/pasitarimai su UAB iTree Lietuva, VĮ Registrų centro atstovais, klausimai buvo svarstomi Notarų rūmų prezidiumo posėdžiuose.

2017 m. kovo-balandžio mėnesiais buvo organizuoti notarų bei notarų biurų darbuotojų mokymai, kaip naudotis sukurta eNotaras informacine sistema. Mokymai buvo organizuojami Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose bei Panevėžyje. Įvykdžius mokymus, buvo pradėta ir šiuo metu dar vyksta eNotaras informacinės sistemos bandomoji eksploatacija. eNotaras informacinės sistemos bandomosios eksploatacijos esmė, kad notarai šią sistemą išbandytų savo tiesioginėje notaro veikloje, notarinę veiklą vykdant tiek eNotaras sistemoje, tiek paraleliai ją vykdant „popieriniu“ būdu. Bandomosios eksploatacijos metu šios sistemos bandytojai nuolat teikė pasiūlymus dėl sistemos tobulinimo, į daugelį teiktų siūlymų buvo atsižvelgta ir eNotaras informacinė sistema buvo tobulinama.

eNotaras informacinę sistemą buvo planuojama pradėti naudoti realioje notarų veikloje dalyje notarų biurų dar 2017 metų antroje metų pusėje, tačiau užsitęsė eNotaras informacinėje sistemoje įgyvendinto elektroniniu būdu tvarkomo notarinio registro teisinis reglamentavimas, eNotaras informacinės sistemos talpinimo serveriuose klausimų sprendimas, taip pat eNotaras informacinės sistemos integracijos su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis bei valstybės registrais sprendimas. Teisingumo ministrė 2017 m. lapkričio 8 d. įsakymu patvirtino Elektroniniu būdu tvarkomo notarinio registro pildymo tvarkos aprašą, kuris nustato galimybę, Notarų rūmų prezidiumui priėmus nutarimą notarui pradėti elektroniniu būdu tvarkyti notarinį registrą, pildyti notarinį registrą elektroniniu būdu, naudojantis eNotaras informacine sistema. Priėmus įsakymą, buvo sudarytos visos teisinės sąlygos pradėti naudotis eNotaras informacine sistema.

2017 m. gegužės 17 d. buvo sudaryta sutartis su UAB S4ID dėl eNotaras informacinės sistemos saugos politiką įgyvendinančių dokumentų parengimo paslaugų suteikimo. Vadovaujantis šiuo susitarimu buvo parengtos eNotaras informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės, veiklos tęstinumo valdymo planas, naudotojų administravimo taisyklės, kibernetinio saugumo politiką ir jos įgyvendinimą reglamentuojančios taisyklės.

2017 m. rugsėjo 27 d. su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie LR vidaus reikalų ministerijos buvo sudaryta sutartis dėl galimybės per eNotaras informacinę sistemą notarams automatiniu būdu teikti FNTT duomenis į Pinigų plovimo prevencijos informacinę sistemą apie kliento sudarytą sandorį, jeigu pagal sandorį gaunama arba mokama grynųjų pinigų suma lygi arba viršija 15000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

10. Viešieji ryšiai

2017 metais Notarų rūmai įgyvendino viešųjų ryšių politiką šiomis pagrindinėmis kryptimis: notariato įvaizdžio formavimas bei palaikymas ir žiniasklaidos poreikių tenkinimas.

Notariato įvaizdžio formavimas bei palaikymas. Notariato įvaizdžio formavimui ir palaikymui buvo naudojamasi Notarų rūmų išorinės svetainės ir paskyros socialiniame „Facebook“ tinkle galimybėmis. Svetainės skiltyje „Naujienos“ buvo publikuojama visuomenei aktuali informacija apie renginius, naujus leidinius, dalyvavimą tarptautinėje notariato veikloje. Analogiška informacija ir fotografijos, nuorodos į žiniasklaidos tekstus taip pat reguliariai publikuojamos Notarų rūmų „Facebook“ paskyroje „Lietuvos notarai“. Paskyroje nuolat nurodomos nuorodos į Notarų rūmų išorinę svetainę, taip pritraukiant lankytojų.

Buvo tęsiamas notaro, *kaip atsakingo ir kūrybingo visuomenės nario*, įvaizdžio formavimo projektas. 2017 metais buvo minimos tarpukario Lietuvos aktyvaus visuomenės veikėjo, poeto, literato, sportininko, Biržų notaro Prano Lemberto 120-sios gimimo ir 50-sios mirties metinės. Ta proga 2017 m. rugsėjo 30 d. Biržuose, ant Rotušės g. 19-ojo namo, kur tarpukariu buvo įsikūręs Pr. Lemberto notaro biuras, atidengta atminimo lenta, kurios autorius – žinomas skulptorius Gediminas Piekuras. Bendradarbiaujant su Lietuvių literatūros ir tautosakos institutu, buvo inicijuotas knygos – Pr. Lemberto poezijos rinkinio – išleidimas. Knygą parengė dr. Eugenijus Žmuida,.

Žiniasklaidos poreikių tenkinimas. Tenkinant nuolatinius žiniasklaidos poreikius, buvo bendraujama su pagrindinėmis Lietuvos žiniasklaidos priemonėmis. 2017 metais Notarų rūmai parengė ir paskelbė kelias dešimtis su aktualijomis susijusių publikacijų, notarų interviu bei atsakymų į žiniasklaidos klausimus. Buvo atsakoma į nuolat pasikartojančius žiniasklaidos užklausimus apie atskiras notarinių veiksmų sritis – testamentų sudarymą, paveldėjimą, vedybų sutartis, vekselius, hipotekos sandorius ir kt. Informacinių užklausimų skaičiumi pirmauja portalas „Delfi.lt“. Taip pat buvo teikiami atsakymai portalams „Lrytas.lt“, „15min.lt“, televizijos kanalams LRT, LNK, TV3 bei kitų žiniasklaidos priemonių žurnalistams. Notarai dalyvavo LRT TV ir LRT Radijo laidose.

11. Leidyba

Žurnalai „Notariatas“.

2017 metais Notarų rūmai išleido du žurnalo „Notariatas“ numerius, Nr. 24 ir Nr. 25.

Žurnalo „Notariatas“ Nr. 24 numeryje pasakojama apie Lietuvos notarų metodinę paramą Ukrainai. 2017 m. rugsėjo 5 dieną Kijeve surengta tarptautinė konferencija, skirta notariato raidai ir iššūkiams Ukrainoje. Renginyje dalyvavo abiejų valstybių teisingumo ministrai. Publikuotas reportažas iš šios konferencijos bei keli pranešimai.
Šiame numeryje taip pat paskelbtos Notarų rūmų prezidiumo 2017 metais patvirtintos konsultacijos ir atsakymai notarams į nuolat darbe iškylančius profesinius klausimus.

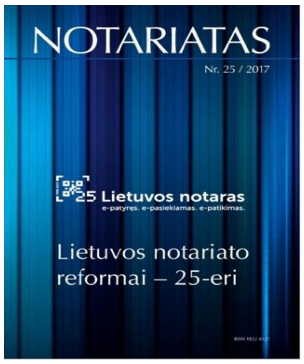

Žurnalo „Notariatas“ Nr. 25 numeris skirtas 2017 metų gruodžio 2-ąją paminėtoms Lietuvos notariato reformos 25-osioms metinėms. Ta proga žurnale publikuoti užsienio kolegų pasisakymai iš Tarptautinės notariato sąjungos, Europos Sąjungos notariatų tarybos, atskirų šalių notarų organizacijų, jų požiūris į lotyniškojo notariato vietą pasaulyje, darbus ir iššūkius.
Publikuoti „Vilmorus" atliktos sociologinės apklausos duomenys, kuriuose notarai ne tik pirmauja pasitikėjimo lentelėje tarp teisinių profesijų ir institucijų, bet kasmet gauna vis naujų reitingo taškų.

12. Notarų archyvinių dokumentų tvarkymas ir saugojimas

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvą notarai saugo notaro biuro patalpose arba Lietuvos notarų rūmų archyve. Pasibaigus notaro įgaliojimams už dokumentų saugojimą atsako Notarų rūmai. Dėl notaro dokumentų saugojimo bei jų administravimo Notarų rūmai yra sudarę sutartį su AB „Archyvų sistemos“, turinčia licenciją teikti šias paslaugas.

28 pav. AB „Archyvų sistemos“ saugyklos.

Notarų rūmų archyve (AB „Archyvų sistemos“) dokumentus saugo 130 vykdančių profesinę veiklą notarų, kurių dokumentai archyve sudaro 7.700 tiesinių metrų.

130 notarų saugo dokumentus archyve	Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Palangos, Marijampolės miestų ir rajonų, Akmenės, Biržų, Druskininkų, Ignalinos, Jonavos, Jurbarko, Kėdainių, Kretingos, Lentvario, Mažeikių, Pakruojo, Prienų, Raseinių, Šakių, Šalčininkų, Šilutės, Širvintų, Švenčionių, Tauragės, Trakų, Utenos, Varėnos, Visagino rajonų.

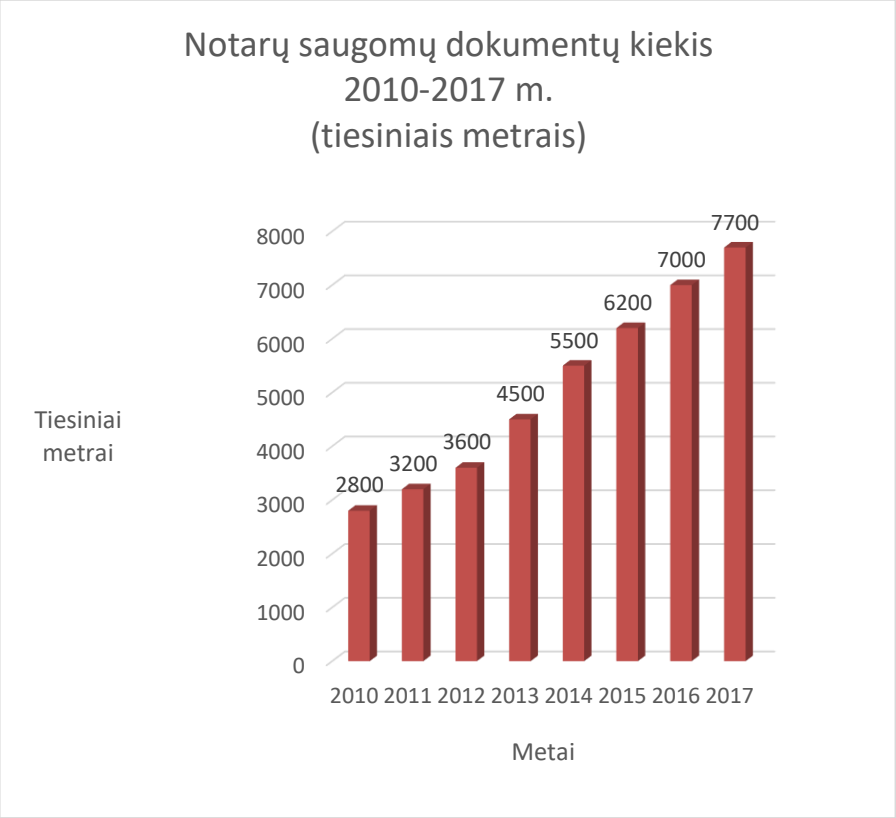

29 pav. Notarų dokumentų kiekis tiesiniais metrais 2010-2017 m.

Archyve pagal perdavimo ir priėmimo aktus perduoti yra saugomi 62-jų įgaliojimus baigusių notarų profesinės veiklos metu sudaryti dokumentai. Šie dokumentai archyve sudaro virš 2.700 tiesinių metrų.

2017 metais į archyvą buvo perduoti 8-ių, baigusių notaro profesinę veiklą notarų – Renatos Butkauskaitės, Juozo Paliulio, Rūtos Palšauskienės, Gelminės Každailienės, Dalytės Stankūnienės, Faustinos Vaitavičiūtės, Vidos Bietkienės ir Laimos Sadauskienės, dokumentai.

30 pav. Baigusios įgaliojimus Kaišiadorių r. notarės V.Bietkienės archyvas paruoštas ilgalaikiam saugojimui.

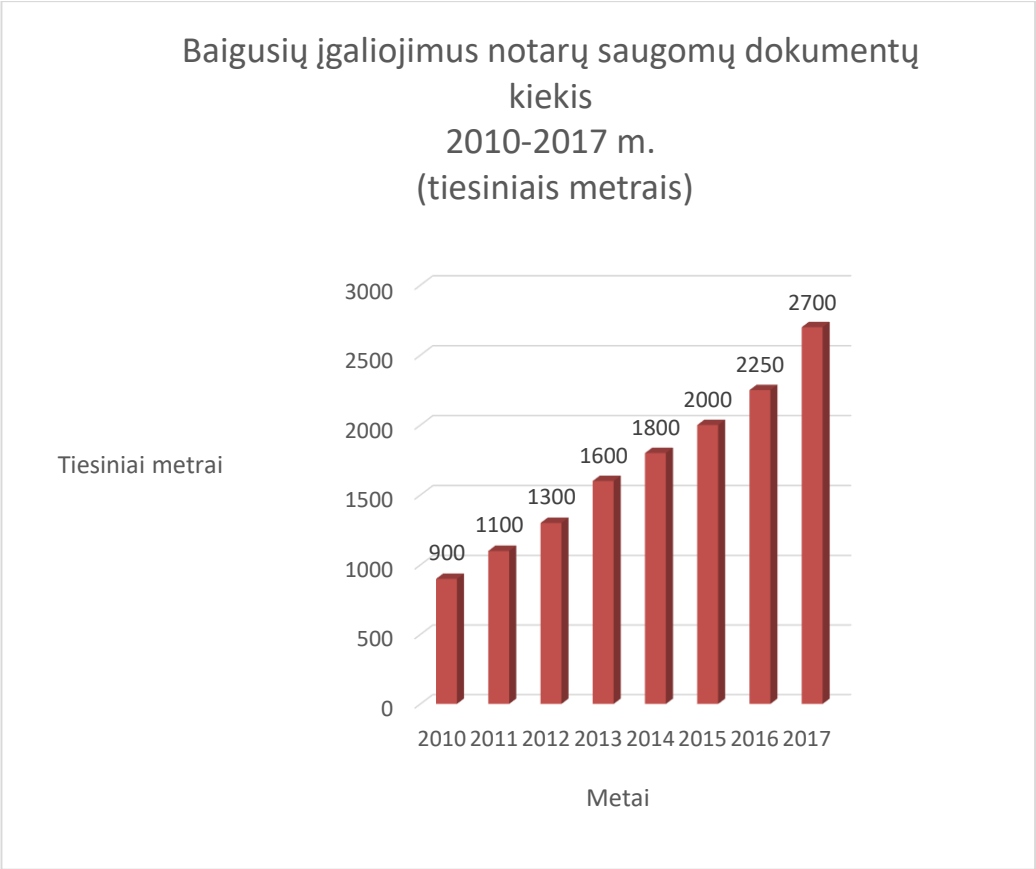

31 pav. Baigusių įgaliojimus dokumentų kiekis tiesiniais metrais 2010-2017 m.

2017 metais buvo siekiama gerinti dokumentų saugojimo bei administravimo sąlygas, numatytas 2016 m. spalio 4 d. Notarų rūmų ir AB „Archyvų sistemos“ Archyvo dokumentų priėmimo, tvarkymo, saugojimo ir administravimo sutartyje (naujos redakcijos). Įvyko Notarų rūmų prezidiumo, Dokumentų ekspertų komisijos posėdžiai, Notarų rūmų prezidento susitikimai su archyvo atstovais dėl sutarties taikymo.

Po įvykusių posėdžių, susitikimų 2017 metais sutartis buvo papildyta punktais:

- dėl atsiskaitymo tvarkos už suteiktas dokumentų atvežimo, jų paruošimo saugojimui paslaugas notarams, kurių įgaliojimai pasibaigę ar buvo sustabdyti, nustatant, kad bendrovė už paslaugas išrašo išankstinę preliminarią sąskaitą baigiantiems įgaliojimus notarams arba notarams, kurių įgaliojimai turi būti sustabdyti;
- dėl dokumentų iš archyvo užsakymo tvarkos – vedant paveldėjimo bylą, notarui reikalingos mirusio asmens testamento kopijos arba informacijos apie jo galiojimą;
- taip pat buvo peržiūrėtas AB „Archyvų sistemos“ paslaugų kainoraštis ir sumažintas bylų sutikrinimo su sąrašais paslaugos įkainis.

32 pav. Dokumentų ekspertų komisijos posėdis.

Notarų rūmų prezidiumas 2017 m. patvirtino 2017- 2019 m. kadencijos Dokumentų ekspertų komisijos sudėtį, į kurią notarai buvo išrinkti apygardų notarų susirinkimuose: komisijos pirmininkė - Vilniaus miesto 16-ojo notaro biuro notarė Dalia Jungevičienė, pavaduotoja - Vilniaus miesto 22-ojo notaro biuro notarė Judita Skrodenytė, narės - Klaipėdos miesto 10-ojo notaro biuro notarė Gražina Kazlaučiūnienė, Alytaus miesto 4-ojo notaro biuro notarė Nijolė Liubamirskienė, Panevėžio rajono 1-ojo notaro biuro notarė Aldona Šarmavičienė ir Joniškio rajono notarų biuro notarė Loreta Stankevičienė.

Dokumentų ekspertų komisija, vadovaudamasi Notaro dokumentų tvarkymo taisyklėmis ir komisijos nuostatais, svarstė notarų dokumentų archyvavimo klausimus, derino notarų dokumentacijos planus, ilgai saugomų bylų apyrašus, trumpai saugomų bylų sąrašus bei dokumentų naikinimo aktus. Nuolat buvo skiriamas dėmesys notarų archyvinių dokumentų tvarkymui. Prezidiumo posėdžiuose buvo svarstomi klausimai dėl notarų, nepateikusių laiku Dokumentų ekspertų komisijai derinti bylų apyrašų.

Notarų rūmai 2017 metais gavo 85 miestų ir rajonų apylinkių teismų, prokuratūrų, valstybinės valdžios, policijos, antstolių, bankų ir kitų institucijų prašymus dėl baigusių įgaliojimus notarų archyvinių dokumentų kopijų išdavimo ar informacijos suteikimo, į kuriuos buvo pateikti atsakymai.

13. Tarptautinis bendradarbiavimas

2017 metais buvo tęsiamas narystės tarptautinėse organizacijose - Tarptautinėje notariato sąjungoje (toliau - UINL) ir Europos Sąjungos notariatų taryboje (toliau - CNUE) - įsipareigojimų vykdymas ir tarptautinių dvišalių, trišalių bei daugiašalių ryšių plėtra.

13.1. Atstovavimas tarptautinėse organizacijose.

UINL ir CNUE asamblėjose Notarų rūmams atstovavo prezidentas Marius Stračkaitis, kuris taip pat yra ir UINL generalinės tarybos narys 2014-2016 ir 2017-2019 metų kadencijose; Europos reikalų komisijoje 2014-2016 ir 2017-2019 metų kadencijose ir CNUE informacinių technologijų komitete dirba Notarų rūmų prezidiumo narys, Vilniaus miesto notaras Dainius Palaima; Europos notarų tinkle ir Pasauliniame notarų tinkle 2017 m. Lietuvos notariatą atstovauja Ukmergės rajono notarė Vaidota Majūtė.

2017 m. vasario 3-4 d. Madride posėdžiavusi Tarptautinės notariato sąjungos Vykdomoji taryba patvirtino 2017-2019 metų kadencijos UINL notarų tarptautinio bendradarbiavimo komisijos naują sudėtį ir šios komisijos nariu, atstovaujančiu Europai, skyrė Notarų rūmų prezidentą Marių Stračkaitį.

Europos Sąjungos notariatų tarybos Administracinėje taryboje 2017 metais dirbo Lietuvos notariato paskirta administratorė - Notarų rūmų prezidiumo narė, Vilniaus miesto notarė Svajonė Šaltauskienė.

Nario mokestis	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Tarptautinei notariato sąjungai (UINL)	6.118,00 eurų	7.035,70 eurų	7.035,70 eurų	7.035,70 eurų	7.035,70 eurų	7.035,70 eurų	7.035,70 eurų
Europos Sąjungos notariatų tarybai (CNUE)	10.798,01 eurų (su 50% mokesčio lengvata)	11.900,00 eurų (su 50% mokesčio lengvata)	23.777,46 eurų	24.476,07 eurų	24.756,67 eurų	25.297,16 eurų	25.297,16 eurų

33 p. Nario mokestis tarptautinėms organizacijoms (2012-2018 metai).

2017 metais Notarų rūmai organizavo 25 užsienio komandiruotes į tarptautinius renginius Baltarusijoje, Belgijoje, Gruzijoje, Ispanijoje, Kazachstane, Maltoje, Meksikoje, Olandijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Vengrijoje ir Vokietijoje:

- 4 UINL renginius (1 generalinę tarybą, 1 notariatų narių asamblėją ir 2 Europos reikalų komisijos posėdžius);
- 14 CNUE renginių (6 Administracinės tarybos posėdžius, 3 Generalines asamblėjas, 2 Europos notarų tinklo susitikimus, 2 Naujųjų technologijų darbo grupės posėdžius, 1 Europos notarų kongresą);
- 6 vizitus į Užsienio šalių notariatų apskritąjį stalą, tarptautines konferencijas, seminarus;
- 1 Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Apostilės darbo grupės posėdį.

13.2. Tarptautinė konferencija „Lietuvos notariato reformai 25-eri“.

2017 m. gruodžio 2 d. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Didžiojoje renesansinėje menėje įvyko Notarų rūmų susirinkimas - tarptautinė konferencija “Lietuvos notariato reformai 25-eri”. Kartu su Lietuvos notariato bendruomene dalyvavo įvairių institucijų atstovai. Taip pat konferencijoje dalyvavo Tarptautinės notariato sąjungos ir Europos Sąjungos notariatų tarybos vadovai, notariatų atstovai iš Ispanijos, Italijos, Šveicarijos, Vokietijos, Austrijos, Prancūzijos, Čekijos, Vengrijos, Slovėnijos, Kroatijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Ukrainos, Moldovos, Rusijos, Kazachstano, Gruzijos, Azerbaidžano ir Armėnijos. Konferencijos pranešėjų pasisakymai/pranešimai publikuoti leidinyje „Notariatas“.

34 pav. Tarptautinės konferencijos Valdovų rūmuose akimirkos.

13.3. Dvišalis bendradarbiavimas.

Tęsiant dvišalį bendradarbiavimą ir siekiant pasidalinti Lietuvos notariato patirtimi su Rytų partnerystės šalių notariatais, Notarų rūmų prezidentas M. Stračkaitis skaitė pranešimus paveldėjimo teisės, notarų atsakomybės ir profesinės etikos bei kitais aktualiais notarų veiklos klausimais apskritame stale, tarptautinėse konferencijose ir seminaruose Sankt-Peterburge, Minske, Kijeve ir Berlyne.

13.4. Trišalis bendradarbiavimas.

2017 m. gruodžio 3 d. Vilniuje vyko 21-asis Baltijos šalių notariatų trišalės tarybos posėdis, Baltijos šalių trišalės notariato tarybos posėdyje Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai pristatė ir aptarė savo šalies teisines aktualijas, notariato naujoves, su notaro veikla susijusius teisės aktus, pasidalino notarine praktika ir patirtimi. Posėdyje buvo aptarti informacinių technologijų taikymo notaro darbe klausimai, apsikeista informacija dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos, notarų kompetencijų ir notarinių veiksmų plėtros.

35 pav. Baltijos šalių notariatų susitikimo Vilniuje akimirkos

Union Internationale du Notariat

13.5. Veikla Tarptautinėje notariato sąjungoje *(www.uinl.org).*

Tarptautinei notariato sąjungai (UINL) priklauso 87 pasaulio valstybių notariatai. Dėl narystės galimybių toliau deramasi su Baltarusijos ir Kazachstano notariatais.

Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis tęsė darbą 2017-2019 m. kadencijos UINL Generalinės tarybos ir Notarų tarptautinio bendradarbiavimo komisijos darbe. Notarų rūmų prezidiumo narys Dainius Palaima dalyvavo UINL Europos reikalų komisijos darbe.

CCNI komisija yra viena svarbiausių Tarptautinės notariato sąjungos komisijų, kuri aptaria galimus UINL reglamento pakeitimus ir rekomendacijas UINL Valdymo komitetui ir Generalinei tarybai, ji daug dėmesio skiria probleminiams notariatams - Makedonijai, Bosnijai ir Hercegovinai, kitoms Balkanų šalims, kuriose labai stipri Pasaulio Banko įtaka. Komisija aptaria situaciją notariatuose, kurie ketina tapti UINL nariais (Baltarusija, Iranas, Libanas), taip pat ir notariatuose, ketinančiuose tapti UINL nariais stebėtojais (Australija ir Naujoji Zelandija). CCNI komisija pritarė Australijos ir Naujosios Zelandijos kolegijos priėmimui į UINL stebėtojo teisėmis ir rekomendavo Generalinei tarybai skirti šį notariatą į UINL darbo grupę „Civil Law – Common Law“. CCNI komisija stebi situaciją Mongolijoje, kurioje pastaruoju metu ketinama drastiškai didinti notarų skaičių, Vietname, kurio notariatas neįvykdė savo įsipareigojimo įsteigti nacionalinius notarų rūmus, ypatingas jos dėmesys skiriamas sparčiai kylančios ekonomikos Afrikos kontinento šalyse.

2017 m. gegužės 11-14 d. Tbilisyje (Gruzija) vyko UINL CCNI komisijos posėdis ir UINL generalinė taryba.

36 pav. CCNI posėdžio 2017 m. gegužės 11 d. Tbilisyje akimirkos.

2017 m. lapkričio 10-11 d. Kankune (Meksika) vyko UINL CCNI komisijos posėdis, Generalinė taryba ir notariatų narių asamblėja. Posėdžiuose dalyvavo apie 400 dalyvių iš 80 UINL notariatų narių.

37 pav. UINL GT ir NNA Kankune.

Posėdžio dalyviai buvo supažindinti su UINL generalinės tarybos ir notariatų narių asamblėjos 2016 m. spalio 18-19 d. Paryžiuje ir UINL generalinės tarybos posėdžio 2017 m. gegužės 13-14 d. Tbilisyje protokolais. UINL prezidentas Josė Marqueno de Llano pateikė savo veiklos ataskaitą ir planuojamas veiklas iki kito UINL notariatų narių posėdžio.

2017 metais Tarptautinė notariato sąjunga nagrinėjo šias pastaruoju metu itin aktualias temas – „Blockchain ir notariato vaidmuo“ bei „Kova su pinigų plovimu“. Oficialiai, „blockchain“ apibrėžiama kaip decentralizuota vieša transakcijų saugojimo sistema. Kiekvienas blokas, kuriame skaitmeninių įrašų pavidalu užfiksuoti naujausi sandoriai, jungiasi prie kito bloko chronologine tvarka ir taip sudaro blokų grandinę. Šią naujausią sistemą galima pritaikyti visame pasaulyje ir, praktiškai, visose srityse. Sistema gali fiksuoti visus nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo, mainų ar kt. sandorius, nelieka paslaugų mokesčių tarpininkų. Pasaulinis notariatas kol kas tik susipažįsta su šios sistemos privalumais ir neigiamomis pasekmėmis.

13.6. Veikla Europos Sąjungos notariatų taryboje (www.cnue.be).

Europos Sąjungos notariatų tarybai (CNUE) 2017 metais vadovavo Ispanijos notaras Jose Manuel Garcia Collantes, o 2018 metais – Vokietijos notariato atstovas Marius Kohler, kuris įgaliojimus perėmė 2018 m. sausio 18 d. Berlyne vykusiame CNUE posėdyje.

38 pav. Įgaliojimų perdavimo posėdžio Berlyne dalyviai.

2017 metais CNUE Administracinėje taryboje kartu su Ispanijos, Vokietijos, Čekijos, Liuksemburgo, Rumunijos ir Portugalijos notariatais dirbo Lietuvos atstovė Svajonė Šaltauskienė.

39 pav. CNUE 2018 m. prezidentas, Vokietijos notaras Marius Kohler.

Europos Sąjungos notariato taryba vienija 22 ES šalių, kuriose veikia lotyniškojo tipo notariatai, notarų organizacijas, jai taip pat priklauso ir 4 nariai stebėtojai:

CNUE nariai:

Austrija, Belgija, Bulgarija, Kroatija, Čekijos Respublika, Estija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Vengrija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Olandija, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija ir Ispanija.

CNUE nariai-stebėtojai:

Juodkalnija, Makedonija, Serbija ir Turkija.

Europos Sąjungos notariatų taryboje 2017 metais vyko labai intensyvus darbas. Buvo svarstomi: vidaus tvarkos reglamentas, ZERP studijos aktualizavimo klausimai, nauji CNUE projektai Europos notarų tinklo veiklos plėtros, mediacijos ir Europos notarų sąvado techninės bazės stiprinimo ir Europos notarų mokymų srityse, ataskaitos apie notaro profesiją rengimas Europos teisingumo veiksmingumo komisijai (CEPEJ). Daug dėmesio buvo skirta bendrovių teisės skaitmeninimo eigai, su nerimu laukiant naujojo Europos Komisijos pasiūlymo dėl bendrovių teisės.

13.7. 4-asis Europos notarų kongresas *(www.notariesofeurope-congress2017.eu).*

Europos Sąjungos notariatų tarybos 4-ajame Europos notarų kongrese 2017 m. spalio 5-7 dienomis Santiago de Compostela Kongresų rūmuose, Ispanijoje, kartu su Europos šalių notariatais dalyvavo ir Lietuvos notariato delegacija (14 dalyvių). Kongrese dalyvavo per 500 dalyvių iš visos Europos, taip pat iš Lotynų Amerikos bei Afrikos šalių.

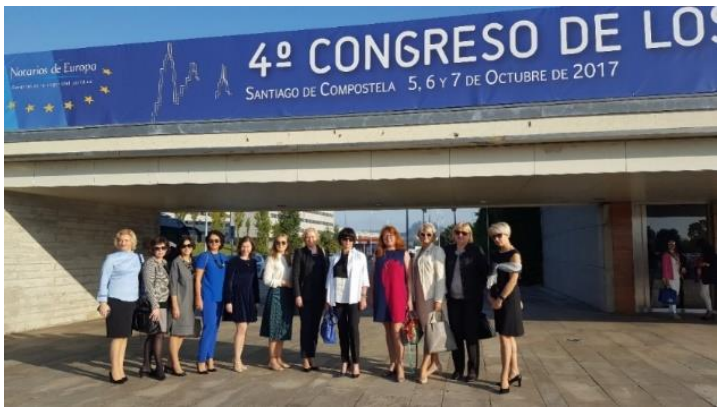

40 pav. Lietuvos notariato delegacija prie Kongresų rūmų.

Kongreso pirmąją dieną buvo nagrinėjama tema - „Skaitmeninė komercija ir notaro vaidmuo plėtojant skaitmeninius sprendimus“, antrąją dieną - „Buveinės perkėlimas Europos Sąjungoje“. Kongreso antrosios temos “Bendrovės buveinės perkėlimas” pagrindinis organizatorių tikslas buvo pristatyti tris darbinius dokumentus: direktyvos dėl buveinės perkėlimo pasiūlymą (rengėjai – Ispanija); dokumentą apie dabartinę įstatyminę bazę ir pagrindinius aspektus buveinės perkėlimo direktyvai (rengėjai – Vokietija), ir dokumentą, kuriame pateikta notarinė praktika buveinės perkėlimo srityje (rengėjai – Belgija ir Liuksemburgas).

Ispanijos notariato siūlymu buvo parengtas vaizdo siužetas, kuriame pristatyta CNUE anglų kalba (trukmė apie 3 min.), jį galima peržiūrėti svetainėje www.cnue.be.

41 pav. Lietuvos notariato delegacija Europos notarų kongrese.

Trečiąją kongreso dieną įvyko piligriminė kelionė į Šv. Jokūbo katedrą Santiago de Komposteloje ir bendros mišios už Europos notariatą.

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2018 M. VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS

Lietuvos notarų rūmai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, nustato 2018 m. veiklos perspektyvas ir kryptis.

Vieninga ir darni notariato sistema
Notarų veiklos koordinavimas, notarų interesų atstovavimas ir aktyvus dalyvavimas teisėkūros procese. Notaro funkcijų vykdymas, užtikrinant, kad civiliniuose teisiniuose santykiuose nebūtų neteisėtų sandorių ir dokumentų, ir jų plėtra. Objektyvaus ir notarų nepriklausomumą garantuojančio notarų skaičiaus nustatymas. Bendradarbiavimas su Lietuvos ir užsienio valstybių institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis.

Kokybiška ir patikima notaro profesinė veikla
Notaro nepriklausomumo, objektyvumo, profesinės paslapties, asmeninės atsakomybės ir sąžiningos konkurencijos principų įgyvendinimas. Notarinės praktikos vienodinimas ir apibendrinimas. Notarinių veiksmų atlikimas eNotaras sistemoje ir efektyvus informacinių technologijų priemonių panaudojimas. Aukštų profesinės veiklos etikos standartų notarui taikymas ir jų laikymasis. Veiksmingos, skatinančios notarus kokybiškai ir sąžiningai atlikti notaro pareigas, notarų atestacijos vykdymas. Profesinės kvalifikacijos tobulinimas, nacionalinės ir tarptautinės teisės normų įsisavinimas. Tinkamo ir nuoseklaus pasirengimo notaro profesinei veiklai užtikrinimas, siūlant 2018 metais Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui nustatyti 5 kandidatų į notarus (asesorių) skaičių.